

ELOFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 26 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos postai sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Ryftár postai sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, április 11.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vízvály az aradi munkáspénztárban.
- Magyar miniszterek Bécsben.
- A német trónörökös-pár Bécsben.
- Aradmegyei községek víz alatt.
- A letartóztatott hírlapíró.
- A társadalom vezetői.

A visszatérő nyelvkérdés.

Arad, április 10.

A nyelvkérdés, a közös ügyeknek ez a legérzékenyebb méregfoga, érezeti a hatását. Ezuttal a katonai büntető perrend reformja ujtja ki annak fájdalmát. A két kormányelnök a katonai bíróságok tárgyalási nyelve fölött tárgyalt Bécsben, s állítólag meg-egyezésre jutottak.

A megegyezés szerint olyan felekkel szemben, akik csak a magyar nyelvet értik, a tárgyalás nyelve a magyar államnyelv, a német azonban megmarad tárgyalási nyelvéül a németül értőkkel szemben, valamint olyanok eseteiben, akik se magyarul, se németül nem értenek, s akikkel szemben tolmácsot fognak használni.

Látni való, hogy e megegyezésen, ha az valósággal ilyen, magyar nézőpontból nem lehet ujjongani. Ha a magyar közvélemény belenyugszik, ennek csak két oka lehet; az egyik, hogy az eddigi állapothoz képest haladást jelent, s így bizonyos fokban — hogy a koalíció egy lejáratott sza-

vával éljünk — mégis vívmány; a másik, hogy a nemzet ezért a kérdésért nem hajlandó újra meddő küzdelmet folytatni, s ha nem is látja jogainak teljes érvényesülését, a mul-
takat nem akarja előlről kezdeni s az alig megindult nemzeti és parla-
menti munkát ezért a részletkérdésért bizonytalan időnkig megakasztani. Bár-
mennyire is hozzátartozik ez az ál-
lami önállóság külső megnyilvánulá-
sához, ez idő szerint a gazdasági és
szociális érdekek sokkal sürgősebb ki-
elégítést, a reformok sokkal gyorsabb
megoldását kívánják, hogysen ezek-
ről az örökösen visszatérő nyelv-
kérdés miatt meg lehetne felejtkezni.

Annál különösebb, hogy Ausztria a megegyezésnek első hírére vész-
jelet ad, s a nyelvkérdésnek ezt a
megoldását fegyverül akarják hasz-
nálani arra, hogy a választásokon a
Bienerth-kormányt megbuktassák. A
Bicnerth-kabinet nincs a szívköz-
növe és Magyarországnak körülbelül
mindegy, hogy ezzel, vagy más mi-
niszteriummal intézi el a közös ügyeit.
De ha a kormány-buktatásnak az a
színe, hogy Bienerth-nek a magyarok-
nak tett „engedmények” miatt kell tá-
voznia, akkor ez jellemző az osztrák
komolyságra s arra a békeszeretetre,
amelyet hivatalos nyilatkozatokban
annyit szoktak emlegetni. Ha Ausztriá-
ban egyszerre megfeledeznek min-
denről, gazdasági kérdésekről, a mo-
narkia tekintélyéről, amely végül is
a két állam parlamenti rendjétől és

békéjétől függ s ha a miatt készek
fölfordulást csinálni, mert a magya-
rul tudó katonákat magyar nyelvű
hadbírósi tárgyaláson vonják szám-
adóra a büneikért, hát ez ép olyan
könnyelmű, a felelősségnek teljes hi-
jával levő politika, mint aminőt Ma-
gyarországon egy időben a nemzeti-
szinü kardbojt miatt, talán tiszteletre-
méltó felbuzdulásból, de okosság és
megfontolás nélkül folytattak.

Magyarországnak, ismételjük, —
nincs oka nagyon örülni annak, a
mit a két kormányelnök, hosszú ta-
nácskozás után, most egyezségbe fog-
lal, s a mi bizonyára a legfelső szank-
ció pecsétjét is viseli. De a mikor az
osztrákok azt a keveset, a mi a meg-
egyezésben a magyar álláspontnak
jutott, s a melylyel igazán a legna-
gyobb szerénység érheti be, — sokal-
ják, s alkalmasnak tartják arra, hogy
új háborút üzenjenek miatta, akkor a
magyar politikusoknak csak az lehet
a kötelességük, hogy Khuen-Héder-
váry mögé álljanak s az osztrák
harcí riadóval szemben a magyar szo-
lidaritás paizsát szegezzék szembe. A
magyarság a béke, a munkálkodás
terén koncessziókat tesz, olyan téren,
a hol a lemondás a legnagyobb fájd-
almat jelenti; de minden olyan me-
rényletet, a mely a magyar államjo-
got teljesen tehetetlenné akarja tenni,
kellő energiával és önérzettel tud visz-
szautasítani.

A színésznő a köztudatban.

Írta: G. Miklósy Ilona.

Vidéken, ha egy színésznő végig sétál az
utcán, nyomon követi valami furcsa sziszegő
hang. Olyan ez, mintha kigyó siklanék végig
a bársonyos fűvön, vagy selyemszövetet hasi-
tanának az érzékeny fül mellett. Olyanformán
kíséri végig az utcán ez a „sziszegés” a szí-
nésznot. A város öregje, fiatalja, szegényje-
gazdagja... ur vagy szolgál... mind megfordul,
ha színésznot lát és utána suttozja: „Szi-
nésznot.” És a színésznot szóban található két
„sz” betű olvad össze e furcsa, különös „szí-
szegéssé” melyért érthetetlenül haragusznak
Thália papnói. Még azok is elsápadnak a ha-
ragtól, a kiknek különben legnagyobb büszke-
ségük, hogy „színésznotnek születhettek”... Sőt
ismertem egy nem épen ostoba színésznot, a
ki csak úgy nyugodott bele ebbe a retten-
tes sziszegésbe, hogy mint kollégáinak kije-
lentette: „Ezentul, ha sziszegést hallok a há-
tam mögött, mindig azt fogom gondolni, hogy
azt suttozják: „... szép színésznot...” És a
„szép”-ért megbocsátom nekik a „színésznot”-t.

Mert vidéken még mindig csodálatos, kü-
lönös lénynek tartják a színésznot, a kit illik
megbámulni, mint valami csodát és utána su-
sogni a — foglalkozását. Valljuk meg őszin-
tén, hogy ez általános bámulat fölköltésében

kissé hibásak maguk a színésznotk is. Mert
bár — hála a kultúra vívmányainak — nem
ismeretlen a vidék szende hölgyeinek sem a
lokni frizura és az óriás kisasszonyok szá-
mára készült „divatos” kalap, de olyan mérték
ben még se élnek vele, mint a színművésznotk.
A kik úgy vélekednek, hogy: „Én nem va-
gyok privát nő, nem járhatok sima frizurával,
kis kalappal, meg sötét ruhában...” De azért
mégis haragusznak, ha a „privát nők” észre
veszik az utcán, hogy ők nem „privát nők”.

Pedig egészen nyugodtak lehetnek, min-
den körülmények között észrevennék őket. És
öltözésnek bár daróc-köntösbe, hajukat rövidre
nyírva, semmit se változtatna azon a kialakult,
törvénynyé jegecesedett ítéleten, melylyel a
„köztudat” elbánik a színésznotvel.

Hogy ez az „ítélet” nem éppen kedvező,
azt talán fölösleges ismételnem. Észembe sines,
hogy megküzdeni próbáljak ez általános vé-
leménnyel, mely már annyira általános, hogy
nem is bántó, mert szinte — nevetséges.

Inkább elmondok egy pár esetet, mely
élénken illusztrálja a közönség megkristályoso-
dott véleményét a színésznotról. És egyben bi-
zonyosságot tesz arról, hogy ez a kialakult vé-
lemény mennyire közel jár a nevetségeshez.

Uriasszonyok társaságában művésznotokról
folyt a szóbeszéd. Mivel a társaságban több
olyan asszony is volt, akik csak nem régen ta-

posták a világot jelentő deszkákat, (sőt olyan is
akadt, aki még most is tapossa) igen enyhén,
elnézően kezelték őket. Többek közt az egyik
szép, őszfejú, de rózsásarcu matróna nyilat-
kozott igen elnézően: Istenem, nem is lehet
rossz néven venni tőlük, ha kissé szakítanak a
világ általános fölfogásával. Végre is ők zsenik
és a tehetség, a művészet sokat megmagyaráz
és megenged.

Erre az egyik asszony (aki még most is
taposa a deszkákat), elég vigyázatlanul így
s-ólt: Nem gondolom, hogy a művésznotnek
csak azért, mert kiváló tehetséggel áldotta meg
az Isten, joga van kiváló erkölcsre is... De kü-
lönben nem is állhat meg az a példa, foly-
tatta buzgón, hiszen itt van mindjárt egyik
legjelesebb művésznotk: Fr. kisasszony, ki-
váló tehetség és mégis kifogástalan, feddhet-
etlen életü.

— Igaz, — bölintott nyájas mosolylyal a
kedves uriasszony.

És a világ legtermészetesebb hangján, ár-
tatlan arccal, semmi rosszra sem gondolva,
tette hozzá:

— Igazán nagyon becsületes leány. Ugy-e
két gyereke van X. gróftól? (Pardon!)

Az én színésznotm pillanatra elvesztette a
lélekjelenlétét és valahogy úgy érezte magát,
mint Szokratesz érezhette, ha Xantippe asz-
szony rátámadt: — Minek az az ostoba tuda-

Viszály az aradi munkáspénztárban.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

Az aradi kerületi munkásbiztosító pénztár Varga Ferenc elnöklete alatt vasárnap délelőtt rendkívüli ülést tartott, hogy határozzon Baranyi Ferenc és társai igazgatósági tagoknak arról az indítványáról, mely szerint Fenyő László pénztári alelnök, igazgatósági tagot e tisztétől az országos pénztár alapszabályai alapján az igazgatóság fölmentse. Az ülésről a pénztár ezt közli velünk:

Az indítvány előterjesztése és megokolása után Fenyő László kifogásolta az indítvány napirendre tüzését és hivatkozott arra, hogy az alapszabályok azon szakasza, melynek alapján az ő tisztétől való fölmentését indítványozták, nem nyújt törvényes alapot igazgatósági tisztétől való megfosztására.

Bak Sándor ügyvezető igazgató az alapszabályok rendelkezéseivel igazolta az indítvány tárgyalhatóságát, de érdemben kifejtette, hogy Fenyőnek rágalmozás miatti elítélése nem szolgálhat okul arra, hogy igazgatósági tisztétől fölmentessék, mert a hivatkozott alapszabályszerű intézkedés csak nyereségvágyból elkövetett vétségekre vonatkozik.

Reisinger Sándor szerint az igazgatóságnak föltétlen joga a pénztár elnöke és munkás-alelnöke között fölmerült ellentétek okait és rugóit ismerni s alapszabályszerű rendelkezés híján is a kínos ügyet letárgyalni, hogy megtudja kinek van igaza?

Ezután ifj. Czeiler István munkaadó-alelnök vette át az ülés vezetését és átadta a szót Varga Ferenc elnöknek, aki részletesen ismertette Fenyő László igazgatósági tagságának történetét, a pénztár igazgatói állására való aspirációit, néhány munkásnak a saját lakásán való megvendégelését azon célból, hogy Vargáról megbélyegző híreket terjesszenek és ellene röpiratot adjanak ki. Végül kérde lehete tagja az igazgatóságnak az az egyén, aki igazgatósági tagtársát bizottsági ülésen, az országos pénztár kiküldöttje előtt sikasztónak minősítette, ezt a bíróság előtt letagadta, de a tanúk bizonyítékai alapján elítélte? Fenyő szólónak tíz évi becsületes munkássága egyetlen gyümölesét, munkástársai tisztétét és jó hírnevét akarta legázolni és mert pénztári elnöki minőségben érte a támadás, a pénztár igazgatóságának hivatott megítélésére bizza az ügyet.

Reisinger Sándor ismételt hangsúlyozza, hogy ha forma szerint nem is jogosult az igazgatóság a beterjesztett indítvány fölött határozni, annyit a pénztár békeséges és eredményes munkája érdekében minden esetre kötelessége volt megtenni, hogy mindkét érdekeltet meghallgasson, a köztük főnforgó ügyet alaposan megismerje és véleményt nyilvánítson. A maga és munkaadó-társai nevében kijelenti, hogy a Varga Ferenc elleni vádak valótlanoknak tartja és nincs az igazgatóságban egyetlen munkaadó sem, aki Varga Ferencről feltételezné vagy elhinné, hogy becsületes állásfoglalásától alantos módon el lehet téríteni. Lehetetlennek tartja, hogy bárki is így Fenyő László részéről is a siker reményében személyes gyűlöletből olyanok állíttassanak, amelyekből a munkástársadalom és a munkaadók körében hitelt nem találó vádak kiolvashatók legyenek. Miután becsületében csak az van megtámadva, akiről a vádak elhiszik, a pénztár munkaadói és a munkások pedig a Varga Ferenc elleni rágalmozást nem hiszik el, kéri az igazgatóságot, hogy ennek határozatilag való kimondásával tekintsek befejezettnek az ügynek azt a részét, amely a pénztárra tartozik.

Steigerwald Alajos kifejti, hogy az igazgatóság megvédte az elnöki széket a múltban és megvédi ma is minden olyan ténykedés ellen, amely megsérti az elnöki széket és azt a személyt, aki az elnöki tisztet betölti. Ezért indítványozza, mondja ki az igazgatóság, hogy Varga Ferenc elnök iránt dacára a rágalmozásnak, feltétlen bizalommal viseltetik és a rágalmozásnak hitelt nem ad.

Kerpel Izsó felszólítására Fenyő László kijelenti, hogy Vargát sem hivatalos működésében, sem becsületében megrágalmazni nem akarta.

Ifj. Czeiler István elnök ezután szavazásra tette föl Steigerwald Alajos indítványát. Az igazgatóság valamennyi leadott szavazattal elfogadta az indítványt. Hönig Ottó és Fenyő László nem szavaztak.

Az igazgatóság ezután még kimondta, hogy

e határozatot és előzményeit hivatalos közleményben közzé teszi.

Az ülésen jelen voltak: Glück Károly, Hönig Ottó, Reisinger Sándor, Reinhart Gyula, Steigerwald Alajos, Balázs Kálmán, ifj. Czeiler István, ifj. Müller József, Hoffmann Antal, Baranyi Ferenc, Paul Henrik, Schiess Antal, Varga Ferenc, Czinczer József, Fenyő László, Koncz Ferenc, Csepely László, Mauthner Márkus, Kovalovsky Ernő igazgatósági tagok, Kerpel Izsó, Holló János, Babucz Lajos, Gruber Imre, Filadelfi Adolf felügyelő bizottsági tagok.

VÁROS ÉS MEGYE.

Uj téglagyár Aradon. Probst Mihály a várostól 10 hold területet kér téglagyár létesítéséhez mai téglaverő telepe mellett. A gazdasági szék ma tartott ülésén meghallgatta a két terület értékének megállapítására kiküldött bizottság jelentését és azt javasolja a közgyűlésnek, hogy engedje át Probstnak a kért területet kihasználásra még pedig úgy, hogy a már kiaknázott részek holdját 600, a félig kiaknázott részek holdját 1200, végül a kiaknázatlan részek holdjéért 2400 koronát fizessen és tíz év múlva, ha a város vissza akarná venni köteles 600 koronáért visszaadni.

Az Óvár-tér szabályozása. A város szabályozási bizottság ma délután tartott ülésén felülvizsgálta Dömötör Bertalan mérnök által elkészített óvár-téri szabályozási térképet és néhány lényegtelenebb változtatás után a közgyűlésnek elfogadásra ajánlja. Az új térkép a Palóczy féle ideális szabályozási tervnek megfelelően készült és a telkek parcellaszerű kimutatásán kívül mindazt felöleli, ami ma az Óvár-téren a város birtokában tényleg meg is van.

A városi közgyűlés folytatolagos sorrendje. 51. A tiszti ügyészség beterjeszti a Pépoli és Éberlein-céggel csatornázás iránt megkötött szerződést jóváhagyás végett. 52. A tanács beterjeszti a műjég kötelező használatáról készült szabályrendelet tervezetét. 53. A tanács beterjeszti a lakbérleti szabályrendelet tervezetét. 54. A polgármester előterjesztése a felsőbb leányiskola és ezzel kapcsolatos internátus építése ügyében. 55. Krenner Zoltán törvényhatósági bizottságnak indítványa a közvilágítási ügynek sürgős tárgyalása iránt. 56. A tanács előterjesztése az 1911., 1912. évben szükséges tüzelőfa beszerzése tárgyában.

mány? — És a szelid böles azon tündött: „Már most mit feleljek ennek a balga némbeknek?”

Második eset: Ugyanennek a társaságnak egy asszonyát (aki csak nemrég is taposta a forró deszkákat), meginterjúvolta legbizalmasabb barátja egy esőndes nyári alkonyon, az erkélyen ülve csenevész fikus és cserepjükben hervadozó magnolia bokroeskák között: Hogy van az, hogy te színésznő voltál és mégsem vagy kacér?

— Volt színésznő egy kérdéssel felelt:

— Mit gondolsz, miért nem vagyok kacér?

A barátja bájos közlékenységgel felelte:

— Mig nem ismertelek közelebbről, azt hittem alszenteskéd vagy.

— És most? — kérdezte elnéző mosolyal a színésznő.

— Most nem hiszek semmit, — felelte gömbölyü csillait huzogatva a menyecske, — most csak csodálkozom!

Harmadik eset. Asszonytársaságban arról folyt a szóbeszéd, hogy Y.-né asszony légyotokra jár. Színésznő is volt a társaságban, férjes asszony, aki elég merész volt kijelenteni, hogy ő a világ legrutább eszelekedetének tartja, ha egy asszony megesalja az urát. És részint a Vájlunk el-ből eítálva, részint saját gondolatait reprodukálva, esinos beszédet vágott ki, a melyben szigorúan pálcát tört a hűtlen asszony fölött.

Szembe ült vele egy jó barátja. Egyike azoknak a bájos, finom urasszonyoknak, a kik-

hez a gyanunak még csak az árnyéka sem férhet. Aki tökéletes anya és igazi feleség. Aki nemesak mint asszony, de mint társaságbeli hölgy is kifogástalan.

A hogy a színésznő javában menydörög a hűtlen asszonyok ellen, szeme hirtelen megakad barátja arcán és feltűnik neki a szép fiatal arcoska csodálatos elváltozása. Egészen sápadt volt a haragtól és a máskor szelid szeme most gunyos villámokat lövelt feléje. Annyira meglepte ez a megdöbbentő elváltozás, hogy hirtelen, a mondat közepén, elakadt a szava.

A barátja csak arra várt. Csaknem remegve az izgalomtól szólalt meg:

— Nekem volt egyszer egy barátom, a ki nem győzte eleget szidni és elítélni a hűtlen asszonyokat. Folyton szidta őket, a mig egyszer csak egy huszártiszt barátját lakásán érte az ura.

A színésznő nem volt éppen ostoba teremtés, a mit bizonyít az is, hogy volt bátorsága pillanatnyi kínos esőnd után így felelni barátjának: „Te csak azért mondd ezt, mert én színésznő vagyok és felbőszít, hogy éppen én hirdetek ilyen szigorú elveket. Te ezt nem mondtad volna másnak, még akkor sem, ha meggyőződted volna a bűnösségéről. De nekem megmondtad, mert színésznő vagyok...”

Persze a vége bocsánatkérés, egymás nyakába borulás és pityergés lett.

De az én színésznőm okult rajta és gondja volt rá, hogy soha többé ne mondjon itéletet a csalfa asszonyokról. De mentgetni se próbálta

őket, mert akkor meg azt mondanák a barátjai: „Látszik, hogy színésznő!”

De maguk a művésznők is szinte előszertettel ápolják a közönségben ezt a téves hiedelmet. Hiszen nincsen példa rá, hogy el ne mondanák hűségese mindazt a szörnyűséget, amelyet egy-egy szinpad szerző jónak lát elmondani velők a színésznő ellen. Például a „Rajongó Bolzay lány” második felvonásában így szól Márkus Emilia a „kegyelmeshez” mélységes megvetéssel: „Ideküldi a cigányokat, mint egy színésznőhöz!”... Lenkey Hedvig pedig a harmadik felvonás egyik jelenetében így „bókól” csipős, fullánkos nyelvvel Bolzay Kamillának: „Olyan ügyes vagy, mint egy színésznő!”... És milyen gyűlölettel, utálattal mondják ezt azok a bájos asszonyok. Szinte érzi az ember, hogy rettenetes lehet a finom, kényes teremteteknek ezt a szörnyű nevet: „színésznő”, még ha csak csufolódásból is, ajkukra venni...

Azután egész este arról elmélkedtem, ha véletlenül grófnék, ügyvédnek, doktornék játszanának a szinpadon és olyan szerepeket osztanának nekik, melyekben a saját fajtájukról (a nélkül, hogy a darabnak szüksége volna rá) kellene derűre-horura diffamáló nyilatkozatokat tenniük, vajjon elmondanák-e? Vajjon megéreznék-e, hogy milyen visszasan hangzik ez? Olyanformán, mintha az izraelita mondja hit-sorsosáról a legmélyebb lenézés hangján: „Látszik, hogy zsidó!”

EGYESÜLETI ÉLET.

Az első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület évi közgyűlése.

— Dobiáschi József arcképének leleplezése. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad április 10.

Lélekemelő szép ünnepélyt tartott vasárnap az Első aradi betegsegélyző és temetkezési egyesület évi rendes közgyűlésének keretében. Dobiáschi József az egyesületnek negyedszázad óta lelkes és buzgó tagjának, volt alelnökének arcképét leleplezték le és az ünnepély alatt elhangzott beszédek méltó fényt vetettek arra a nemes tevékenységre, melylyel Dobiáschi József az egyesület vezetésében részt vett.

A közgyűlést Kohn S. N. elnök nyitotta meg, ki üdvözölte a szép számban megjelent tagokat, továbbá Dörner Jánost, ki a gyengélkedő Dobiáschi József képviselőjében jelent meg. Szomorú szavakkal parentálta el az 1910. év halottait, kik között az egyesület legmunkásabb tagjait vesztette el. Az egyesület vagyonában 3381.60 korona vagyonszaporulat mutatkozik, mi a társadalom támogatásának tudható be. A jelentés tudomásul vétele után Steinhardt Mór dr. egyleti ügyész tartott magvas beszédet, melyben vázolta azon nemes ügyeszeretetet, melylyel Dobiáschi József az egyesület ügye iránt viseltetik, továbbá azon szívbéli nemességet, melyet a szegények istápolására, nyomoruknak enyhítésére és a reménytelenek vigasztalására használ fel. Beszéde közben lehullt a lepel és látható lett Dobiáschi Józsefnek művészi kivitelű arcképe, melyet Balla Frigyes festett. Dörner János úgy a maga, mint a távollevő Dobiáschi József, továbbá családja nevében köszönetet mond az egyesületnek e ritka szép kiüntetésért. Beszédében rövid visszapillantást vet Dobiáschi József életére, mely a humanizmusnak és jótékonságnak egész láncolatát tartalmazza. Dobiáschi József és Dobiáschi Józsefné nevében ez alkalommal 100-100 koronát adományoz az egyesület jótékony céljaira. Kohn S. N. elnök rövid szavakban tolmácsolja az egyesület szeretetét és becsülését az ünnepelt iránt. Mencer Jakab indítványára a közgyűlésen elhangzott beszédek jegyzőkönyvbe vétetnek.

Elnök úgy a maga, mint a tisztviselők, választmány és számvizsgáló bizottság nevében köszönetet mond a bizalomért és az 1910. évi ténykedésre vonatkozó felmentvényt kért. Egyben bejelenti, hogy Dobiáschi József az alelnökséget semmiesetre sem hajlandó vállalni és azért az ő jelölésétől tekintsenek el. Dr. Steinhardt Mór sajnálattal veszi tudomásul az utóbbi tényt és indítványára a közgyűlés kimondotta, hogy az alelnök távozását sajnálattal veszi tudomásul és kéri őt, hogy az egyesület nemes céljait továbbra is oly melegen pártolja, mint eddig tette. Keppich Zsigmond szólalt fel, ki szépen ecsetelte azon lelkes munkálkodást és nemes eredményeket, melyet az egyesület Kohn S. N. elnöke alatt elért, indítványára a közgyűlés nagy lelkesedéssel újra Kohn S. N. választotta meg. Az új tisztikar a következő: Elnök: Kohn S. N., alelnök: Tedeschi Viktor, ügyész: Steinhardt Mór dr., pénztárnok: Roth Lajos, alaptöke gondnok: Pollák Vilmos, ellenőr Deutsch Armin, betegfelügyelő: Landauer Samu, Reinitz Majer, Spielmann Aron és Sohn Mór. Választmány: Adler Andor, Cziráky Alajos, Dobiáschi József, Dörner János, Freud Fülöp, Fekete Jakab, Glück Károly, Hegyi Albert, Hammer Vilmos, Kalmár Nándor, Krón Lipót, Keppich Zsigmond, Mencer Jakab, Szablóczky László, Schattelesz József, Schwarzbeger Manó, Spielmann Albert, Tessits Sándor, Weisz Dávid, Weil Alajos és Ungár Armin. Számvizsgáló bizottság: Eles Armin elnök, Faragó Rezső, Tenner József és Wallfisch Armin tagok.

Elnök végre köszönetet mond Steinhardt Mór dr. egyleti ügyésznek, az egyesület érdekében mindenkor kifejtett munkálkodásáért.

(*) Az Aradi Testgyakorlók Köre ez uton értesíti választmányi tagjait, hogy e hó 11-én (kedden) este 8 órakor a városi sör-csarnok külön helyiségében választmányi ülést tart. Az elnökség.

(*) Az aradi önkéntes tűzoltókar közgyűlése. Az aradi önkéntes tűzoltókar vasárnap délelőtt tartotta meg évi közgyűlését Stankovits Milos elnöke alatt. A titkári- és pénztári jelentés felolvasása után panaszos szavak hangzottak el arra vonatkozólag, hogy sem a város, sem a közönség nem támogatja anyagilag az önkéntes tűzoltókat, holott szüksége volna a segélyre, mert saját erejéből nem tudja tökéletesíteni felszerelését. Elhatározta a közgyűlés, hogy gyűjtést fognak indítani egy benzín fecskendő beszerzésére.

(*) Az „Aradségai Ifjusági Egyesület“ lapunkban közölt felhívására sajtóhíba csuszott be, amennyiben a pártoló tagok nem 20 korona, hanem 3 éven át 2 korona tagsági díjat fizetnek, míg az alapító tagok egyszersmindenkora 20 koronát.

Magyar miniszterek Bécsben.

— Magyar nyelv a hadseregben. —

Ládirati tudósítás.

Bécs, április 10.

Bécsben ismét miniszteri tanácskozások vannak. A német trónörökös párnak bécsi látogatása alkalmából Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter vasárnap reggel Bécsbe utaztak, hogy az ünnepségeken a magyar kormányt képviseljék. Ezzel a reprezentálással kötötték össze a legújabb miniszteri tanácskozást, amelyen a véderőreform dolgában támadt konfliktust beszéljük meg. A konfliktusnak az az alapja, — mint azt már több ízben megírtuk — hogy a magyar kormány májusban akarja tárgyalni a véderőreformra vonatkozó törvényjavaslatokat, míg az osztrák kormány — tekintettel az ausztriai választásokra — őszre vagy a jövő tavaszra kívánja halasztani a javaslatok benyújtását. Az osztrákok nem akarják, hogy az új katonai büntető perrendtartás a választások előtt kerüljön nyilvánosságra, nehogy a magyar nyelvnek tett kedvezmények miatt az osztrák kormány kedvezőtlen helyzetbe kerüljön. Az ellen nincs kifogásuk a bécsieknek, ha a véderőreformnak azok a részei, amelyek a terheket tartalmazzák, tárgyalás alá kerülnek, de a magyar kormány junktimot állított föl, s a véderőreformot az új katonai büntető perrendtartással egyidejűleg hajlandók benyújtani.

A miniszterek bécsi tartózkodásáról a következő jelentéseket kaptuk Bécsből:

A miniszterelnök vasúti balesete.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter vasárnap délelőtt 9 óra 20 perckor Bárzay István dr. titkár kíséretében Bécsbe utaztak. A miniszterek egy óras késéssel, délután 3 óra 15 perckor érkeztek meg Bécsbe. Utközben a szalonkocsi közelében levő egyik vagon tengelye áttüzesedett s Brucknál le kellett kapcsolni; ez okozta a késést Khuen-Héderváry gróf és Hazai miniszter Bécsbe érkezve, az állomásról egyenesen a Sacher-szállóba hajtottak ebédre, onnan pedig a magyar házba mentek. Vasárnap semmiféle tanácskozás nem volt. Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök résztvett a német trónörökös-pár tiszteletére rendezett udvari ünnepségeken: az estélyen alkalma volt a trónörökös-párnak bemutatkozni, akik a miniszterelnökkel hosszabb ideig társalogtak.

Bécsből jelentik: Khuen Héderváry Károly gróf miniszterelnök mostani bécsi időzése alatt tanácskozni fog Bienenrth báró osztrák miniszterelnökkel s külön kihallgatáson jelenik meg őfelségénél. A kihallgatás valószínűleg kedden lesz. A miniszterelnök bécsi tartózkodása két-három napra van tervezve. Illetékes helyen azt közlik a „Bud. Tud.“-val, hogy

hogy a két kormány között való tárgyalásokat ezuttal előreláthatólag befejezik. A tárgyalások befejezése után a miniszterelnök rövid husvéti szabadságra Hédervárra utazik.

Lukács László pénzügyminiszter vasárnap este feleségével a Bécs melletti Badenbe érkezett, ahol tiznap szabadságát eltölti. Ha fölmerülne annak szüksége, hogy a pénzügyminisztert is bevonják a bécsi tsnácskozásokba, akkor Lukács László Badenből rövid időre Bécsbe érkeznek, azonban sem a pénzügyminiszternek, sem a honvédelmi miniszternek kihallgatása ezuttal nincsen tervben.

A miniszterelnök látogatói.

Vasárnap délután Pallavicini ögróf, a külügyminiszter helyettese, meglátogatta Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt. Ma reggel a miniszterelnök Hoffmann Hugó altábornagy hadügyminiszteriumi osztályfőnök látogatását fogadta és vele hosszabb ideig tanácskozott. A miniszterelnök ezután Vértessy Géza államtitkárral az ő felsége személyi körüli miniszterium ügyeit intézte el. Dél felé a német trónörökös hadsegéde hajtattott a magyar palota elé és átadta a trónörökös névjegyét Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök számára.

Megkezdődtek a tanácskozások.

Bécsből jelentik: Délelőtt háromnegyed tizenegy órakor Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter az osztrák miniszterelnökség herengassei palotájába mentek, ahol miniszteri értekezlet volt, amelyen részt vettek Khuen-Héderváry gróf és Bienenrth báró miniszterelnökök, valamint Hazai és Georgi honvédelmi miniszterek. Az értekezlet a katonai javaslatokkal összefüggő kérdések megbeszélésével foglalkozott.

Bécsből jelentik: Az osztrák miniszterelnökségi palotában tartott értekezlet délután kettőkor ért véget. Akkor Khuen gróf Hazai Samuval visszatért a Magyar Házba, ahol a két kormányférfiu hosszasan tanácskozott. Illetékes helyről közlik, hogy a tanácskozások lefolyása normális volt, de ma még nem voltak befejezhetőek. A magyar miniszterelnök királyi kihallgatása is holnap lesz.

A magyar nyelv a perrendtartásban.

Bécsből jelentik: A tanácskozásokon a katonai büntetőperrendtartásról a véderő törvény dolgában még fennmaradt utóbbi differenciákról és arról volt szó, vajjon ezeket a törvényjavaslatokat a magyar országgyűlés elé terjesszék-e, mielőtt az osztrák parlament újból összeülné. Számtalan konferencia után úgy látszik megtalálták a kivezető utat. A nyelvkérdést a következő módon akarják rendezni: A német szolgálati nyelvet alkalmazni fogják mindazokban a büntetőügyekben, melyeknél a vádlott a német nyelvet érti. A magyar államnyelvet csakis azokban az esetekben fogják alkalmazni, mikor a vádlott csak magyarul beszél, németül pedig egyáltalán nem tud. Ha a vádlott sem a német szolgálati nyelvet, se a magyar államnyelvet nem érti, akkor a katonai bíróság tolmácsot fog alkalmazni, egyébként pedig a tárgyalás folyamán a német szolgálati nyelvet fogja alkalmazni. A magyar államnyelv területe magába fogja ölelni mindazokat a magyar állampolgárokat, akik csak a magyar nyelvet értik, ennél fogva a magyar államnak igen nagy területére fog kiterjedni. Ha a megegyezés ezen az alapon létrejönne akkor a magyar államnyelv nagy területen érvényesülne és a taktikai kérdésekben könnyen lehetne a megegyezést biztosítani.

A két kormány a véderőtörvény dolgában teljesen megegyezett, a törvényjavaslat az utolsó

betűg elkészült. Abban is megtörtént a megállapodás, hogy a kormány az országgyűlés elé terjeszti a véderőről és a katonai büntető perrendtartásról szóló javaslatokat. Ausztriában csak ősszel kerül a két törvényjavaslat tárgyalására a sor.

Bécsből jelentik: A két miniszterelnök mai tanácskozása több mint három órát vett igénybe. Értesülésünk szerint a két kormány között a függő kérdésekben közeledés történt és valószínű, hogy holnap teljes megegyezés jön létre. Holnap mindkét miniszterelnök kihallgatásra megy a királyhoz. A holnapi tanácskozáson a két igazságügyminiszter is részt fog venni.

A társadalom vezetői.

(Három érdekes nyilatkozat)

Távirati tudósítás.

Budapest, április 10.

(Székely Ferenc a hírlapírásról.) A Magyar Ujságkiadók Egyesülete minap tartott közgyűlésén egyhangú nagy lelkesedéssel Singer Zsigmondot, a Pester Lloyd főszerkesztőjét választotta meg elnökévé. Singer tiszteleteére az egyesület vasárnap lakomát rendezett. A lakomán a politikai világ és a hírlapirodalom számos kitűnősege vett részt. A kormány képviselőjében Székely Ferenc dr. igazságügyminiszter jelent meg, aki az egybegyűltek nagy figyelmé és meg-megújuló tetszése közben hosszabb pohárköszöntővel válaszolt.

— A hírlapirodalom három faktorának, a hírlapíróknak, a kiadóknak és a kiadóhivatali személyzetnek együttműködésére üritette poharát, mert szerinte a sajtó csak így emelkedhet hivatása teljes magaslátára. Ez az ország egész közönségének érdeke, amint elsőrangú nemzeti érdek, hogy a sajtó szabadon munkálkodhassék a köz javáért. Föltétlen hivatásért a sajtó szabadságának s azok a hírek, amelyek neki a sajtó megrendszabályozásának tervét imputálták, teljességgel alaptalanok.

(Rákosi Jenő a modern törekvésekről.) Az Országos Magyar Iskolaegyesület vasárnap tartotta Pestvármegye székházának dísztermében huszonnyolcadik évi rendes közgyűlését. Rákosi Jenő főrendiházi tag, az egyesület elnöke rendkívül érdekes beszéddel nyitotta meg az életken látogatott közgyűlést. Beszédében a modern törekvésekről nyilatkozott.

— A hazafiságnak, a hazafias érzésnek egyetlen vára: a vármegye, amely még külsőségeiben is őrzi a hazafias hagyományokat. Mindenütt másutt óriási változások történtek. Változott az izlés, változott az emberek természete, új irányba terelődött minden. A régi izlés isteneit elkergették trónjukról, ujakat, nagyobbakat, szokatlanabbakat, szertelenebbeket imádnak most, mindezt csak azért, mert az új emberek ujat akarnak produkálni. Hol végződik az ujnak ez az akarása, nem fogja-e kivetni sarkából a világot? Nem kell félni. Akármit csinálnak az új emberek, a világot megváltoztatni nem tudják, a világegyetemet fenntartó törvényszerűség és az emberek természete mindig ugyanaz marad. Ami ennek nem felel meg, hiábavaló próbálkozás hiába, való kísérlet. A dolgok vissza fognak térni régi medrükbe, amelyet az emberi törvények vájtak.

(Csáky Albinné az Ingyentejről.) Áldásos működésének tizedik évfordulója alkalmából az Ingyentej Egyesület vasárnap délelőtt jubiláris közgyűlést tartott. Bókay Árpád dr. egyetemi tanár, az egyesület elnöke vezette a közgyűlést. Tetszéssel fogadott beszéde végén az elnök fölkérte gróf Csáky Albinnét az elnöki szék

elfoglalására. A grófné a közgyűlés tagjainak folytonos ovációi közben vette át a közgyűlés vezetését. Székfoglaló beszédében mindenekelőtt köszönetet mondott az egyesület megtisztelő bizalmáért, aztán így folytatta:

— A meggyőződés, amelyet magamnak a munka komolyságáról és szociális fontosságáról, a messze jövőbe kiható áldásos voltáról szereztem, birt rá, hogy előrehaladott korom dacára vállaljam ezt a hatáskört. Ötven év óta folytonosan elnökösködöm, ideje volna már, hogy visszavonuljak. De elragadott a látott gyönyörű tevékenység lélekemelő heve és minthogy e tevékenység vezérférfiai megtisztelték bizalmukkal, nem volt szívem ahhoz, hogy elhatározásomhoz ragaszkodjam. De ne nézzünk a jövőbe, szorítkozzunk egyelőre arra a fogadalomra, hogy az egyesület folytatni fogja a jövőben is áldásos tevékenységét úgy, mint az első tíz esztendőben. Ujjonnan szerzett munkakörömben igyekezni fogok megtenni mindent, ami hatalmamban van, hogy ez újabb tíz év eredménye méltón csatlakozzék az első tíz év szent munkájához.

A német trónörökös-pár Bécsben.

— A császárváros ünnepe. —

Távirati tudósítás.

Bécs, április 19.

Ünnepi díszben üdvözölte Bécs városa — mint onnan táviratozzák — az uralkodó vendégeit, a német trónörökösöt és nejét. Az egész utvonalon, amelyen a magasrangú vendégek a déli vasút pályaudvaráról a Hofburgba hajtatnak, a házak ünnepi díszben pompáztak. Különösen szépen volt feldíszítve a külső Burgkapu környéke. Zászlós árbócok közt kifeszített lombfüzerek és a német és osztrák színekből művésziesen csoportosított zászlócskák voltak az egész uton elhelyezve. A barátságosan, hűvös időjárás ellenére az uton nagy néptömeg helyezkedett el, hogy üdvözölje a fenséges vendégeket.

A gyönyörűen feldíszített pályaudvaron jóval a vonat megérkezése előtt megjelentek Tschirschky német nagykövet nejével és leányával, a német nagykövetség tagjai hölgyekkel, Tucher bajor követ, Leipzig szász követ helyettese, Liebig bécsi német főkonzul. Ott voltak ezenfelül a Bécsben lakó birodalmi németek egyesületeinek vezetői, a polgári és katonai hatóságok fejei, a déli vasút magasrangú tisztviselői, valamint a trónörökös-pár mellé beosztott díszszolgálat tagjai: Rumprecht altábornagy, Apor báró ezredes, Hoyos gróf szárnysegéd és Hohenlohe Gottfried herceg. A peronon díszszázad helyezkedett el zászlóval és zenekarral.

Négy óra tájban érkeztek Mária Annunciata főhercegnő, valamint Ferenc Ferdinánd, Károly, Péter Ferdinánd, Lipót Salvátor, Ferenc Salvátor, Frigyes, Károly Albrecht, Jenő és Rainer főhercegek német ezredeik egyenruhában a pályaudvarra. Jóval a különvonat érkezése előtt hajtatott őfelsége német tábornagyi egyenruhában, a közönség lelkes ovációi közben, a pályaudvar elé. Az uralkodó a néphimnusz hangjai mellett lépett a peronra. megtekintette a díszszázadot, majd beszélgetett az uralkodóház tagjaival.

Pontban négy óra husz percekor robogott be a német trónörökös-pár különvonata a pályaudvarra. A zenekar a német himnuszot játszotta. Őfelsége közvetlenül a vonathoz lépett és Cecilia trónörökösnet, aki elsőnek lépett ki a szalonkocsiból, lesegítette a lépcsőn, szíves kézzorítással üdvözölte, mire a trónörökös, aki ez alkalommal osztrák-magyar huszárezrednek

egyenruháját viselte, a felséghez lépett. Az üdvözlés rendkívül szívélyes volt. A felség és a trónörökös kétszer megcsókolták egymás arcát. Őfelsége mindenekelőtt Mária Annunciata főhercegnőt mutatta be a trónörökösnek, mire a trónörökös az uralkodóház tagjait üdvözölte. Mialatt Cecilia trónörökösnet cercelet tartott, az uralkodó a német trónörökössel a díszszázadot szemlélte meg.

Őfelsége ezután a trónörökösnek nyújtotta a karját és kocsijához vezette, a trónörökös pedig Mária Annunciata főhercegnővel ült kocsiba.

A pályaudvar előtt egybegyűlt közönség viharos hoch-kiáltásokkal üdvözölte az uralkodót és a trónörökös-párt. Az ovációk az egész uton a Hofburgig folyton megújultak. A Hofburgba érve, a külső kapu előtt Bécs város képviselő-testülete tisztelgett a német trónörökös-pár előtt, majd pedig Montenuovo herceg első főudvarmester és Choloniewski gróf szertartásmester. A király ezután vendégeit a feketesas lépcsőn vezette fel, melynek plateau-ján Mária Terézia, Mária Krisztina és Blanka főhercegnők, valamint Hohenberg hercegnő várakoztak. Az üdvözlés rendkívül meleg volt. Ezután a magasrangú vendégek lakosztályaikba vonultak, ahol az udvari méltóságok tisztelgését fogadták. Hét órakor családi ebéd volt, melyen a német trónörökös-páron kívül az uralkodóház tagjai, Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Hazai Samu honvédelmi miniszter vettek részt.

Fél kilenc órakor a Hofburg szertartástermében udvari estély volt, amelyen nyolcszáz meghívott, köztük udvari és állami méltóságok és a diplomáciai testület tagjai jelentek meg. A király a német trónörökösnet, a trónörökös Mária Annunciata főhercegnőt vezette karján. Tschirschky német nagykövet a diplomatakat mutatta be a trónörökösnek, a nagykövet neje a diplomáciai kar hölgyeit a trónörökösnek, Mária Annunciata főhercegnő pedig az udvari társaság hölgytagjait. A trónörökös-pár sokáig beszélgetett a bemutatottakkal a trónörökös szíves szavakat váltott többek közt a miniszterelnökkel is. Tíz óra tájban az udvar visszavonult.

Bécsből jelentik: A német trónörökös és felesége Cecilia trónörökösnet — aki ibolyakék toalettet viselt — a kapucinusok sirboltjához hajtatnak, ahol koszorút tettek le Erzsébet királyné és Rudolf trónörökös koporsóira. Dél-előtt meg az udvari lovagló iskolát látogatták meg. Fél egykor Ferenc Ferdinánd trónörökös és Hohenberg Zsófia hercegasszony dejeuner adtak a német trónörökös pár tiszteletére. Frigyes Vilmos és a felesége holnap 11 óra 56 perckor érkeznek Potsdamba.

SPORT.

+ Football-mérkőzés Délmagyarország bajnokságáért. A délmagyarországi labdarúgó bajnokság tavaszi fordulójának legérdekesebb mérkőzését játszotta le vasárnap délután a Szegedi Athletikai Klubbal a Török Gábor-utcai sporttelepen. A kedvezőtlen időjárás dacára előkelő közönség nézte végig az érdekes mérkőzést, amely az AAK. fényes sikerével fejeződött be. Az AAK. igazi formájában volt. A mérkőzés óvatosan indul meg, mintha egymás erejét kémlelték volna a csapatok. Azonban már az első félidőben kitűnik az AAK. fölénye, Arad jobb oldala vezet a támadásokat, melyet Szeged védelme képtelen feltartóztatni. Féldő: 4:0. A második félidőben a bíró durva játék és feleselgetés miatt 3 szegedi játékosot kiállít. A mérkőzést a bíró 11 perccel előbb 13:0 eredményen Arad javára azért fújta le, mert engedelm nélkül hagyták el a szegediek a pályát. Az AAK.-ban brillírozott Mandl centerhalf, kinek remek labdaszedését és gondos leadásait

a közönség állandó tapsal kísérette. Jó volt nagyon a csatársor és Pissinger bal half is. Kiváló bíró volt: Koltai József (Budapesti Postás), kinek helyes ítéleteit a Szegediek érthetetlenül nem respektálták.

A letartóztatott hírlapíró.

— Hoványi Kornél kiszabadult. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

Megírták a lapok, hogy a nagyváradi tábla utasítására a budapesti rendőrség letartóztatta Hoványi Kornél volt aradi hírlapírót, aki nem jelent meg azon a felelőviteli tárgyaláson, amelyet Hoványi Kornél egyik sajtóperében tüzött ki a nagyváradi tábla. Hoványi ugyanis aradi újságíró korában megkritizálta Schmidt Sándor volt aradi ügyvéd eljárását s ezért az ügyvéd becsületsértés címén pert indított a hírlapíró ellen. Az aradi törvényszék felmentette Hoványit, de az ügy felelővítés folytán a nagyváradi táblához került, amely személyes megjelenésre kötelezte az újságírót. Hoványi kétszeri idézésre nem jelent meg s elmaradását hatósági orvosi bizonyítvánnyal indokolta, amely szerint betegsége gátolta meg a tárgyaláson való megjelenésben. A tábla azonban nem vette figyelembe a hiteles orvosi bizonyítványokat és elfogató parancsot adott ki Hoványi ellen azzal a megokolással, hogy mindenáron megakarja hiúsítani az ügy letárgyalását. Annak ellenére, hogy Hoványinak Budapesten állandó lakása és biztos pozíciója van, az államrendőrség letartóztatta és az aradi törvényszék fogházába szállította, hogy itt tartsa előzetes letartóztatásban a tárgyalás napjáig.

Nagy érdeklődés közepette ma reggel meg is tartották a sokat emlegetett ügy főtárgyalását a nagyváradi táblán. Hoványit Dezsőfi Mihály aradi fogházfelügyelő vezette elő a táblai tárgyaláson, amelyen Szentkeresztzy Zsigmond báró elnökölt. A vádlottat Sugár Jenő dr. aradi ügyvéd védte, aki a tárgyalás megkezdése előtt rövid beadványt intézett a táblához. A kérvényt a Kuriához intézte Sugár dr. és abban más itélő-tábla kirendelését kérte ez ügy számára. Az országos sajtóban felhangzott támadások és bírálatok után, — írta a védő, — nem várható elfogulatlan ítélet a tábla részéről. Ezért mellőzését kérem úgy a tábla elnökének, mint a tábla összes bíráinak. A tábla elnökének mellőzését azért tartom kívánatosnak, mert Szentkeresztzy bárót személyében megtámadták egyes aradi lapok és az az aradi újság is, melynek Hoványi munkatársa volt. A tábla bíráinak mellőzése szerintem azért volna indokolt, mert tulszigoruan ítélnének ez ügyben, hogy az előzetes letartóztatást indokoló álláspontjukat ezáltal igazolhassák.

Ezt a kérvényt a tárgyalás megnyitása után Böhm Jenő táblabíró, az ügy előadója felolvasta és az elnök megkérdezte a védőtől:

— Fenntartja-e a kérvényben foglalt álláspontját?

— Igen, és bővebben is szeretném indokolni kérelmemet, mert a kérvényt az utolsó percekben készíthettem el és részletes indoklást nem írhattam. Ennek az ügynek a nagyváradi táblánál való letárgyalását károsnak és meg nem engedhetőnek tartom. A táblai elnök ellen Hoványi letartóztatása miatt intézett támadások következtében személyi motivumok is közrejátszhatnak az ítélet meghozatalánál; a tábla elnökének véleménye pedig sugáló erővel hathat a tábla bíráira. Kérem tehát, méltóztatásnak kérelmemet a Kuriához felterjeszteni.

A tanács határozathozatalra vonult vissza, majd kihirdette határozatát, hogy az ügy összes iratait felterjeszti a Kuriához, amely aztán dönteni fog afölött, hogy más tábla kirendelése szükséges-e.

A védő most a vizsgálati fogság megszüntetésére vonatkozólag tett előterjesztést. Annak bizonyítására, hogy Hoványi nem rejtőzhetik el Budapesten, betértesztette a hírlapíró rendőri igazolványát, amelyet csak állandó foglalkozással bíró újságírónak adnak ki; bemutatta továbbá Hoványinak Budapestről Nagyváradra szóló vasuti szabadjegyét, amelyet már hetekkel ezelőtt azzal a szándékkal kért, hogy a táblai tárgyalásra leutazik Nagyváradra.

— Minthogy az iratoknak a Kuriához való felterjesztése következtében, — mondotta végül Sugár dr., — az ügy elintézése hosszú ideig tarthat és mivel ez ügyben súlyos ítélet nem várható, tehát teljesen méltánytalan, hogy a más bíróság delegálásáig Hoványi fogva maradjon. Ezért kérem Hoványi Kornél azonnali szabadlábba helyezését.

A bíróság elfogadta a védő indoklását és Hoványi Kornélt azonnal szabadlábba helyezte.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Kedd: Elektra, tragédia. Jászai Mari vendégjátéka. B) bérlet.
Szerda: Borgia Lukretia, dráma. Jászai Mari vendégjátéka. C) bérlet.
Csütörtök: Tolonc, népszimul. Jászai Mari vendégjátéka. A) bérlet.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Nincs előadás.
Vasárnap: Este: Cigányszerzem, operett. 25-ik jubileum előadás.

Jászai Mari vendégjátéka.

(Stuart Mária.)

A nagy tragika csodálatára telt meg ma este zsúfolásig a színház. Valami nemes áhitat üli meg a nézőteret, mikor Jászai Mari ajkáról hangzanak el a tragikus véget ért Stuart Mária esdeklései. Egyetlen művésznék sem jár ki a közönség részéről az az abszolút hódolat, mint amellyel Jászainak adózik a publikum. Az ő annyiszor megcsodált művészete mindig szuverén uralkodik és annak csak bámulói vannak, de immáron nincsenek kritizálói. Ma este Stuart Máriaiban ragyogtatta az ő kivételes nagy művészetét, azt a páratlan tökéletes adományt, amellyel manapság a világ egyetlen tragikája sem rendelkezik. A felvonások előtt és végén felviharzott taps csak gyenge visszhangja volt annak az érzésnek, melyet Jászai Mari művészete kiváltott a közönségből.

Az előadás többi szereplői igyekeztek a nagy művésznőnek méltó kerettel szolgálni. Follinuszné, Benkóné, Keszler, Dolly, Beregi és Várnay jól felfogott alakításokkal arattak tetszést. H. G.

* Béke a bécsi Operánál. Bécsből jelentik: Kurz Zelma Gregor igazgatóval való konfliktusának elsimulása után ma már fellépett a Rózsagavallér második előadásán. A művésznőt a közönség ez alkalomból óriási ovációban részesítette. Mikor a művésznő a második felvonásban a színpadra lépett, valóságos tapsorkán fogadta, amely megújult minden jelenete után. A harmadik felvonás után pedig addig hangzottak a hoch kiáltások és a lelkes taps, amíg a lámpákat el nem oltották. A közönség egy része a színészbejáránál megvárta a művésznőt és ott az ünneplés megismétlődött.

* Vas Sándor hangversenye. Április 19-én érdekes művészeti esemény színhelye lesz a Fehér Kereszt szálloda, ahol Vas Sándor tartja zongora hangversenyét. Éppen most értesítenek bennünket Vas Sándor újabb sikereiről: Hannoverben, Lipcsében, Berlinben. A lodzi konzervatórium fiatal tanárának neve a zenei világban ma már összeforrt a briliáns kidolgozás és költői megértés fogalmával. A hangversenyen egy új komponista művét is bemutatja a művész.

* Jászai Mari vendégjátéka. Holnap, kedden lép fel másodszor Jászai Mari egyik legkiválóbb szerepében, Sophokles Elektra-jában. Jászai Mari magával hozta Aradra a görög tragédiához szerzett zenét s így a közönségnek igazán magas színvonalon álló előadásban lesz része. A címszerepet játszó művésznő mellett a főszerepeket K. Kápolnay Juliska, Follinuszné, Novák Irén, Zalay Margit, Heppesné, Benkóné, Sütő Manci, Kristóf Margit, Várnay és Delli játsszák. Szerdán a Nagygyasszony Borgia Lucretia-t, csütörtökön pedig a Tolonc-ban Ördög Sárát fogja játszani.

* Kutyatipusok. A kutya kedvelőknek sok gyönyörűséget nyújtó mozgófényképet mutat be az Uránia színház. Minden létező kutya fajnak legjobb példányait hozza elénk a kitűnő film. A legapróbb ölebecskéktől kezdve a komoly és méltóságos nézésű bernáthegyiig. Minden típus képviselve van ezen a képen. Humoros jelenetekben is látjuk a kutyákat. Például egy angol buldogg remekül fest egy angol konzervatív politikus maszkjában. Felségesen mulat a publikum a képmás című képen is. Fallières köztársasági elnöknek egy csalódásig hű alteregója sétára indul. A rendőrök felismerik a hatalmas államférfiut és utjában gondoskodnak a legnagyobb tiszteletéről. Szegény ember rémesen megszenved az előkelő hasonlatosságért. Mikor megtudják, hogy egy szegény éhenkórász, még le is tartóztatják, holott szegény maga volt legjobban meglepve a kijutott tiszteleten. 175

* Az Apolló-színház új műsora. Az Apolló-színház utólrhetetlen sikert ért el a Világvárosi bűnök bemutatásával s az a körülmény, hogy az Apolló a szenzációs drámával megelőzte az összes vidéki mozgófénykép színházakat, ismét csak azt bizonyítja, hogy milyen előnyös összeköttetésekkel rendelkezik ez a fiatal, de rohamosan fejlődő műintézet. A legutóbbi nagy sikerében felbuzdulva, az Apolló-színház igazgatósága a legelőkelőbb filmszállító cégekkel újabb szerződéseket kötött a kinematográfia legfrissebb produkcióira. Nehány nap múlva így az Apolló ismét abban a helyzetben lesz, hogy a Világvárosi bűnkhöz hasonló zsánerű nagyszabású képet mutathat be. Amíg erre sor kerül, addig is nivós műsor végig élvezésében lehet része a közönségnek. Az új műsoron, amelyet ma mutatott be először az Apolló, Pathee és Goumon, a leghirnevesebb film készítő gyárak aktuális s felette érdekesítő készítményei szerepelnek. Különös említést érdemel a Berliini tűzoltók című kép. a melyből közvetlenül megismerhetjük a német tűzoltókat, amint tökéletes eszközökkel hivatásukat teljesítik. 177

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— — —	367
Szerkesztőség (csak éjjel használható mel- tékállomás)	— — —	151
Kiadóhivatal és hirdetésosztály	— — —	151
Nyomda	— — —	151

Aradmegyei községek vizalatt.

— Kiáradt patakok. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 10.

A napok óta tartó esőzések következtében a hegyekről leáradó víz annyira megárasztotta Aradvármegyében a patakokat, hogy azok vize több helyen kiáradt és néhány község határát elöntötte. Különösen a ternovai járásban voltak nagyobb áradások. A medrűkből kilépett patakok néhány mértföldnyi területen elárasztották a szántóföldeket és néhol nagy károkat okoztak.

Legjobban megáradt a Csigér patak és az utóbbi napokban többször ki is öntött, aminek következtében Selénd (Silingyia) község napok óta megközelíthetetlen. A lakosság kétségbeesve nézi a pusztulást, amelynek megakadályozására a hatóság képtelen. Az iszapos víz olyan rohamosan ömlött a községre, hogy a külső részeken levő házakat alámosta, s a lakosság a legnagyobb rettegéssel várja a következményeket. A község negyvennyolc óráig egészen el volt zárva a világtól. A postát, amelyet Ternováról kocsin szoktak a községbe átszállítani, nem kapták meg, mert a vizen lehetetlen még kocsival is átgázolni.

Szombaton délután, amikor a ternovai postakocsi Seléndre akarta szállítani a küldeményeket, kénytelen volt a község határából visszafordulni, mert az áradás veszedelmes jellegűt öltött és a víz a kocsinak mindenfele útját állta. Azóta nem is volt postajarat. Mára azonban a víz az elöntött földterület jókora részéről visszahúzódott, hatalmas iszapréteget hagyva maga után.

Selénd községben a lakosság egy a víz színén uszó holttestet fedezett fel, amelyet azonban nem bírtak kihasználni. Így nem sikerült a parasztruhás holttestet agnoszkálni és nem lehetett megállapítani, hogyan került a hulla a kiöntés vizébe. A hatóság mindent elkövet a lakosság megnyugtatóására, ami azonban nem sok eredménnyel jár.

A borosjenői járásban szintén több községet elöntött az áradás, nagyobb károkat azonban nem okozott. A vasuti közlekedés nem akad meg, mert az ACSEV. vasuti töltéseit megfelelő eszközökkel megerősítették.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Rágalmazás. A mezőhegyesi jószágigazgatóság Katmár Oszkár László napidijast fegyelmi uton elbocsátotta. Kalmár ekkor a fő dmivelésiügyi miniszternél megvádolta Jankovits Lőrinc, jószágigazgatót, Hoffer Adolf jószágfelügyelőt és Szilágyi Géza gazdasági intézőt, hogy bozusból üldözték ki állásából azért, mert nem tudta nézni visszaéléseiket. Ez a vád alaptalannak bizonyult, s Kalmárnak ma rágalmazásért kellett törvényt állania. A budapesti törvényszék Váry Albert dr. királyi ügyész vádbeszéde után három napi fogházra ítélte a vádlottat.

§ A hadsereg megsértéséért elítelt ügyvéd. Fiuméből jelentik: A fiumei törvényszék ma tárgyalta Kuscher Ferdinánd bűnügyét. Kuscher ellen az ügyészség a hadügyminiszter felhatalmazása alapján indított eljárást a hadsereg megsértése miatt. A vádirat szerint Kuscher a Mayländer Mihály temetésén a temetésre kirendelt tiszteket így aposztrofálta:

— Ezek az egyenruhájukkal együtt magukkal hordják a katonai pimaszságot. A vádlott a mai tárgyaláson tagadta, hogy a „pimasz” szót használta volna, a törvényszék azonban ennek ellenére 1000 korona pénzbüntetésre ítélte.

§ Törvényszék Makón. Makóról jelentik: Makó város képviselőtestülete elhatározta ma, hogy a városban felállítandó törvényszék ügyében monstre küldöttséget meneszt az igazságügyminiszterhez. Egyben elhatározta, hogy a törvényszék számára telket adományoz és az építési költségeket fedezi.

Szélhámos török bég.

— Letartóztatott nemzetközi csaló. —

Távirati tudósítás.

Pécs, április 10.

Néhány héttel ezelőtt egy harminc évesnek látszó erős, szikár török ember jelent meg Pécsen. Tört német nyelven beszélt és szimpatikus, behizelgő modorával, megnyerő külsejével mindenkit elszédített. Igen jó társaságokba jutott be épp a felsorolt tulajdonságainál fogva. Mindenkinél azt beszélte, hogy Konstantinápolyból érkezett, hogy Pécsen egy teljesen török mintájú kávéházat rendezzen be. E célra az ottani Hungária vagy Központi kávéház megvételét szemelte ki. Az előadásnak intelligens emberek ültek fel, akik kisebb-nagyobb összegeket, órát és egyéb hasznavehető és hasznosítható dolgokat adtak neki kölcsön — addig míg a várt pénz Törökországból megérkezik. Elmondta azt is, hogy a vonaton elaludt és e közben lopta el valaki a pénzét. Ilyeténképp boldog-boldogtalant megpumpolt. Több napig a kórházban is volt és ott is kicsalt kisebb összegeket, míg egy szép napon — eltűnt.

Ez az ur, aki *Adjabic Ibrahim török bégnek* adta ki magát, közönséges szélhámos volt. Pécsről való eltűnése után a megkárosítottak feljelentést tettek a rendőrségen, mely hetek óta lázasan nyomozott és szerezte be az adatokat a szélhámos bég nacionaléjára nézve. Ma — mint Pécsről táviratozzák — újból megjelent a dicső bég sikereinek színhelyén, Pécsen. Ekkor azonban már várták. A pécsi rendőrség várta tárt karokkal. *Adjabic Ibrahim bég* — immár a pécsi readőrség fogházában ül.

Csak most derült ki, hogy milyen jó fogást csinált a pécsi rendőrség. Mert a bég — aki a bemandott névén kívül még egy egész csomó nevet használ — nemzetközi szélhámos.

Mikor letartóztatták, 530 korona készpénzt találtak nála, melyre nézve azt a felvilágosítást adta, hogy azt Bécsben egy leánytól kapta. A pécsi rendőrség erre nézve táviratilag érdeklődött a bécsi rendőrségen, honnan az a válasz jött, hogy *Adjabic Ibrahim* tényleg tartózkodott két napig Bécsben, egy *Matejka Margit* nevű leánynál lakott és *Hamed dr.-nak* adta ki magát. Azt is mondta a jó doktor, hogy őt direkt a szultán küldte egy vasut építés vezetésére.

Érdekes, hogy Pécsen már házassági ígéretet is tett *Márfy Juliska* Szigeti országúti korezmárosnőnek, kinek Bécsből, mint *Hamed dr.* szerelmes „anziksz”-okat is küldözgetett. *Hamed dr.-nál* többek között egy francia és töröknyelvű igazolványt is találtak, mely ceruzával van kiállítva és *Dzsebics Ibrahim* nevére szól. Az igazolvány minden jel szerint hamis.

Azonkívül találtak több fényképet, katonai érmét, egy misszió imakönyvet is nála. Az összes bűnjeleket a rendőrség most Bécsbe küldte, hogy megállapítsák, ki az a nő, akitől a derék *Ibrahim* a pénzt kicsalta. Az adatok szerint ez a nő *Werthl Krisztina*, akinek több fényképét is megtalálták a bég irományai között.

A nagyasszony.

— Intimitások Jászai Mariról. —

Ismét eljött hozzánk a nagyasszony. E néven tudvalevőleg *Jászai Mari*, a Nemzeti Színház büszkeségét tisztelik. Eljött, hogy klasszikus művészetével megtanítson bennünket a nemes értelemben vett drámai színjátszás hagyományaira. *Jászai Mari* asszony tudvalevőleg egyike a leglelkesebb honleányoknak, a ki nagy előszeretettel jön Aradra, a vértanúk földjére. A nagyasszony reggel, a mint próbára jött fel a színházhoz, a Szabadság-téren ment keresztül, hogy imát mondjon a vértanúk emlékoszlopa előtt. Nagy megbotránkozással szemlélte, hogy a vértanúk terén élénk piac és elárusítás folyik.

— Oh, mily profán kufárok tanyáznak a szabadság szentelt földjén; megszentéstelenítik e drága földeket — szólt nemes páthosszal a nagyasszony, ezzel lehajolt és megcsókolta a Szabadság-tér kövezetét. Ez a kis incidens is hazafias lelkiületét és tuláradó honleányi érzelmeit bizonyítja.

Pár év előtt Pozsonyban szintén a *Stuart Mária* címszerepében lépett föl. A főpróba közben, (délután volt a próba) megéhezett és egy kis cselédlányt elküldött az átelleni kávéházba, hogy neki egy nagy bögre fehér kávé hozzon. Ezalatt a próba folyt tovább. *Jászai Mari* épen a nagy jelenetnél tartott, melyben vetélytársnőjének, Erzsébet királynőnek szemére hányja gaztetteit.

— Nem te vagy a nagy királynő ki legjobbjainkat legyilkoltattad stb., — szavalt a nagyasszony.

Eközben a kis cselédlány visszajött a bögre kávéval és bevitte a szinpadra.

— Nagysága itt a kávé! — szólt a cselédlány és átadta a szavaló *Jászainak*, aki tovább adta elő szerepét a legnagyobb páthosszal.

— Nem kell kegyelmed, gonosz királynő, és ezzel a bögre kávé a legnagyobb vehemenciával földhöz vágta a nagyasszony, drámai hatás helyett élénk derűtséget kelteve kollegái között.

Lucrétia Borgiából is volt részletes próba. Az egyik kis segédszerepét, egy lovagot, kinek csak annyit kell mondani:

— Nevem: Holoferno Vitelezze — az egyik kardalos játsza.

Bejön, *Jászai* szigorúan ránéz, a kórlista megakad, dadog.

— Nevem, nevem! — és tovább nem tud beszélni.

— Hát mi a neved? — rivall rá *Jászai* zordonan.

Ijedten szól a fiatal színész:

— Alássan könyörgöm, Nagy Dani vagyok, gyakorlatos segédszínész.

(=)

GYÁSZROVAT.

Határozás. Tegnap temették el Békésosabán özvegy Bajcai *Beliczey* Istvánnét, aki tudvalevőleg Aradon való látogatása alkalmával halt meg *Kintzig János* nagybirtokos házában. A tegnapi temetésre Arad legelőkelőbb társaságaiból sokan átmentek. Csaba és a környék előkelőségének számos tagja megjelent az urinó végső tisztességén. Bajcai *Beliczey* Istvánnéről a jótékony működéséről ezt írja egy csabai lap:

„*Beliczey* Istvánnéban a régi magyar urasszonyok, „nagyasszonyok” egyik kedves alakja dőlt ki az élők sorából. Nem nagyon szerette a nyilvános szereplést, szeretetét s tevékenységét elsősorban családjá számára tartogatta. Am azért nemes érdeklődését nem vona

meg a közügyektől sem s évek óta vezére volt a békéscsabai Veres Kereszt Egyletnek, melynek érdekében, fejlesztésében igen sokat tett. Jótékony kezét nem egyszer érezték Csaba község szegényei, kikről szívesen gondoskodott s egyik jótévedője volt a Békéscsabai Nőegylet szegényeinek is. A Nőegylet szívesen vonzódtott és sógornőjével, a fáradhatatlanul lelkes Belicey Rezsónéval együtt mindenütt ott volt, ahol a jótékony oltárán kellett áldozni. Békéscsaba s a vármegye közönsége osztatlan részvétellel fordul a gyászoló család felé. Csaba község tanácsulása elhatározta, hogy testületileg fejezi ki részvétét a család előtt s a Nőegylet ma délelőtt fél 11 órakor adott kifejezést tiszteletének és kegyeletének a gyásházban. Maga ez impozánsul megnyilatkozó részvét is mutatja, mily értékes és munkás tagját veszítette el társadalmunk Beliczey Istvánban, akinek jó szívét és nemes érdeklődését nem egyhamar fogja pótolhatni. Áldott emléke sokáig fog élni nemcsak a mélyen megsomorodott családban, hanem Békéscsaba s a vármegye társadalmának őszinte kegyeletében is.

HIREK.

— Az időjárás. Némi hőemelkedés várható, helyenkint, főleg keleten csapadékkal. — Sürögny-prognózis: enyhébb, sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet: 5-1 C°.

— Glattfelder püspök Temesvárott. Glattfelder Gyula dr. csanádi püspök tegnap inkognitó Temesvárott időzött. Az új püspök meglátogatta Csernoch János dr. kalocsai érseket és Németh József felszentelt püspököt, majd Pacha Ágost tiszteletbeli kanonok társaságában sétát tett a Belvárosban, este pedig visszautazott Budapestre.

— Hunyady Károlyné grófnő kitüntetése. Gróf Hunyady Károlyné, ki a kegyuri templomokat ismert bőkezűségével segíte, az irgalom és emberszeretet önzetlen és jóságos gyakorlásával a szegények anyjává lett, kivívta az egyház fejének elismerését és megkapta a Pro Ecclesia et Pontifice pápai érdemrendet.

— A főudvarnagy esküje. Bécsből táviratozzák: Vasárnap délelőtt 10 órakor Zichy Ágost gróf, az ujonnan kinevezett főudvarnagy letette az esküt őfelsége kezébe. Ma Zichy gróf meglátogatta Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnököt és bemutatkozó látogatást tett a közös minisztereknél.

— Az Aradi Első Takarékpénztár új részvénykibocsátása. Az „Aradi Első Takarékpénztár“ ez évi március hó 26-án tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy 3.400.000 koronára rugó részvénytökéjét 6.800.000 koronára felemeli olyképen, hogy minden régi részvény alapján egy új részvényre gyakorolható az elővételi jog. Ez a nagy szabású művelet tegnap a legfényesebb sikerrel befejezést nyert, amenyiben a kibocsátására került 3.400 darab új részvényt teljességében a régi részvényesek vették át.

— Új lapok Budapesten. A budapesti sajtóban új lapok alakításának eszméje kísért. Állítólag a közel jövőben egy új négy filléres, reggeli újság jelenik meg, amely olcsó ára dacára ugyanakkora terjedelmű lesz, mint a tízfilléres lapok, s koronás havi előfizetésekre bázisozza a maga üzleti számítását. Egy olcsó, négy filléres, heti szépirodalmi lap megjelenését is régen tervezik már, s most állítólag a tervek közel jutottak a megvalósuláshoz.

Elég jelentős változás lesz az, hogy Az Újság kiválik az Athaenum nyomdából és már május 1-től kezdve A Nap nyomdája állítja elő. Rövid időn belül megtörténik, hogy A Nap a vidékre szánt példányokat a délutáni gyorsvonatokkal expedálja, s így este vidéken is kapható lesz már a lap. A Pesti Hírlap, amely ma üzletileg a legjobban jövedelmező újság, hír szerint részvénytársasággá alakul át.

— Az aradi kivégzés osztrák szemtanuja. Irunk a napokban arról, hogy a tizenhármas bizottság megbízásából Juhász Ferenc, az aradi Kölesey-egyesület könyvtárosa kiutazott Morvaországba, hogy közvetlenül érintkezék azzal a nyugalmazott osztrák katona-orvossal, aki állítólag szemtanuja volt ezernyolcszáznegyvenkilencben a tizenhárom vértanu kivégzésének. Juhász ma hazaérkezett és elmondta, hogy Budweiss morvaországi városban fel is találta a szóban levő nyugdíjazott katonaorvost, aki most nyolcvanöt éves, azonban teljesen életerős és az évtizedekkel ezelőtt történt események élénken élnek memoriájában. Elmondta, hogy ő nem volt közvetlen szemtanuja a kivégzésnek és csak akkor ment ki a vesztőhelyre, amikor a kivégzett tábornokok már élettelenül függtek a bitófán. Juhász az öreg ur előadása alapján térképszerű felvételekben igyekezett megjelölni azt a helyet, ahol a nyugalmazott katonaorvos szerint a kivégzés történt. Ezt a térképet, valamint a vallomás alapján készült jegyzeteit magával hozta, azonban azoknak értékét most még nem állapíthatja meg; előbb át kell tanulmányoznia a többi állítólagos szemtanuk vallomásait, hogy ezeknek összevetése alapján megállapíthassa, vajjon a nyugalmazott katonaorvos előadása bir-e valami történelmi értékkel. Ha ez az áttanulmányozás megtörtént, részletes jelentést készít kiküldetéséről. A jelentést a Kölesey-egyesületnek és a tizenhármas bizottságnak fogja betérjeszteni.

— A munkapárti kör városi ügyekről. Az aradi nemzeti munkapárt Reinhart Gyula elnöklésével értekezletet tartott, hogy a közgyűlés elé kerülő tárgyakat megvitassa. Az egyes tárgyakhoz Dörner János, Reinhart Gyula, Virágh Lajos, Kiss Ferenc, Schweigert Péter és Radványi József szólaltak fel. Az értekezletet holnap este fél 9 órakor folytatják.

— Katonai léghajóállomás Győrött. Győrött jelentik: A 26. gyalogezred legénysége révfalvi Müller Tódor főhadnagy vezetésével tegnap kezdte meg az első magyarországi katonai léghajóállomás építését. Győr városát a katonai léghajósosztály parancsnoksága választotta állomáshelyül, minthogy a Parseval múlt évi sikeres útja alkalmával itt kötött ki. A léghajóállomás a Jánosi-dűlőn, a katonai gyakorlótéren épül a föld alatt és csak a léghajó kikötésére szolgáló karika látszik ki a földből. A kikötőállomás hamarosan elkészül, minthogy a hadsereg négy motoros léghajója rövidesen megkezdi gyakorlatait. A léghajóállomás parancsnoka Müller főhadnagy lesz.

— Agyonlőtt gyilkos. Laurahüttéből jelentik: Pnick csendőrmestert tegnap éjjel, mikor Kowoll munkást a szeretője lakásán le akarta tartóztatni, a munkás szívenlőtte. A csendőr azonnal meghalt. Ez a Kowoll hirhedt gonosztevő, akinek a lelkiismeretét több gyilkosság büne nyomja. Március 16-án Bismarckhüttében egy betörés alkalmával lelőtt egy éjjeli őrt. Egy másik verekedés alkalmából egy csendőrt lőtt agyon, néhány nappal ezelőtt pedig egy lakatot, aki betörésen tetten érte, halálosan megsebesített. Pnick megölése után a környék egész csendőrsége vette üldözőbe a gyilkost, de sikerült megszöknie. Rosbergbe menekült, ahol egy nagybátyjánál rejtőzködött el. Ez feljelentette, mire a csendőrök körülfogták a házat. Kowoll vadászfegyverével védekezett és többször kilőtt. Három csendőrt súlyosan megsebesített. A csendőrök ekkor benyomultak és sortüzet adtak Kowollra, aki több sebből vérezve, holtan rogyott össze.

— Az aradi szolgabíró — nyugalomban. Megbízható forrásból arról értesülünk, hogy Bogdánffy Béla dr. tb. főszolgabíró, az aradi járás nagyképzettségű és rendkívüli szorgalmu szolgabírója rövid időn belül nyugalomba vonul. Bogdánffy dr. hónapok óta szabadságon van, amelyet külföldi fürdőhelyeken tölt el, hogy megrongált egészségi állapotát helyreállítsa. Bogdánffy dr. nyugalomba vonulása épen egészségi állapotával függ össze. Az aradi járás szolgabírója tizennégy éve áll a vármegye szolgálatában; tisztét mindig ambícióval és legjobb tudása szerint töltötte be. Nyugalombavonulása után aradmegyei birtokaira vonul s gazdaságának szenteli működését.

— Kántorváltás. Szikszay Antal halálával megüresedett református kántori állást tegnap töltötték be. A kilenc pályázó közül Sajtos Sándor hódmezővásárhelyi kántortanítót választotta meg az aradi ref egyház.

— A Városi kávéház átalakítása. A pénzügyi bizottság ma Vannay Gyula tanácsnok elnöklésével tartott ülésében foglalkozott a Városi kávéház átalakításának pénzügyi tervezetével, melyet már ismertettünk. Az ülésen több bizottsági tag pártolólóg szólalt fel a bérlet ama kérelme mellett, hogy a város által befektetendő huszezer koronának csak a kamatait legyen köteles fizetni, míg a tőketörlesztés a várost terhelje. A bizottság többsége az építészeti bizottság javaslataihoz csatlakozott és ezt ajánlja elfogadásra a közgyűlésnek is.

— Csalás a kínai nagykövet haldoklásával. Tegnap délután, mint Párisból jelentik — az a hihetetlen hír terjedt el a francia fővárosban, hogy a kínai nagykövet a halotti szentségek felvétele után meghalt. A hír eredete a következő: Vasárnap délután a Madeleine templomban megjelent egy néger fiatalember és elmondta, hogy a kínai nagykövet fia repülőgép szerencsétlenségnek lett az áldozata, ami annyira hatott a nagykövetre, hogy halálos betegten fekszik és halála előtt még meg akar gyónni és áldozni. A vikárius, aki a néger fiatalembert fogadta, hihetetlennek találta a dolgot, de arra gondolt, hogy hátha a nagykövet halálos ágyán meg akar térni. Automobil bérkocsiba szállt a négerrel együtt és a nagykövet lakására indultak. Utközben egy gyógyszerárba ment be a néger, hogy orvosságot vásároljon. A vikárius kint maradt az automobilban. Néhány perc múlva a néger kijött a patikából, egy hatalmas számlával és kérte a vikáriust, hogy kölcsönözzön neki pénzt a számla kifizetésére, mert az összeget, amit gazdája, a nagykövet adott neki, otthon felejtette. A pap gyanútlanul átadta a kért összeget a négernek, aki erre ismét bement a patikába. A vikárius jó darabig várt az automobilban, míg végre megunva a várakozást, bement a patikába megnézni, hogy a szolgálta miért késik. A szolgálta azonban csak hült helyét találta, mert a néger a hátsó kijáraton eltűnt a pénzzel. A vikárius az esetről jelentést tett a rendőrségen, ahol kiderítették, hogy a kínai nagykövet haláláról szóló hírt a néger szélhámos találta ki, aki hasonló módon egy másik papot is becsapott.

— Kétszáz ember tűzhalála. Bombay-ból (Hátsó-India) jelentik: Egy faluban, mely Bunnától északra fekszik népünnepélyt tartottak egy épületben, amely legnagyobb részét nádból készült. Az ünnepség közben, melyen körülbelül ötszáz ember vett részt, a ház kigyulladt. Minthogy csupán egy kijárata volt, kétszáz ember bennrekedt és megégett.

— A zsinagógából. A templomi előjáróság köztudomásra hozza, hogy a szerdán este beköszöntő husvét istentisztelete este 6 órakor, csütörtökön és pénteken d. e. 9 és fél órakor kezdődik.

— **A nagyhalmági főszolgabíró ügye.** A következő sorok közlésére kérek föl bennünket: Tekintetes Szerkesztőség! Az Aradi Közlöny 1911. évi április hó 8-iki számában személyemről Pap Teodor dr. nagyhalmági ügyvéd tollából eredőleg egy olyan cikk látott napvilágot, melyet szó és megemlékezés nélkül nem hagyhatok, s most már magam is nyilatkozom. Tény dolog az, hogy nekem az egész hírlapi polemikáról tudomásom csak akkor lett, amikor Budapestről a Budapesti Napló szerkesztősége távbeszélő úton interurbán beszélgetésre meghívott. A beszélgetés vonalzavar miatt csak folytonos megszakításokkal volt esz-közölhető, s akkor is csak igen bajosan, úgy, hogy egymást alig érthetvén, a személyemre vonatkozólag leközölt cikkét a Függetlenségnek valami román lapban kerestem s csak Szerény Sándor nagyhalmági körjegyzőtől tudtam meg azt, hogy a cikk a Függetlenségben látott napvilágot, mit azonban nagyhalmágyon csupán Román István dr. nagyhalmági ügyvéd tart, kinek családja azt elolvastán, a valótlán adatokat tartalmazott lapot azonnal megsemmisítette. Így a lapot csak késedelmesen szerezhettem be, de azt elolvastán levélileg rögtön Priegl István dr. aradi ügyvéd urhoz, mint jóbarátomhoz fordultam, kit felkértem, tudná meg és közölné velem azt, hogy a cikket ki és minő alapon írta? Választ tőle máig sem kaptam. Közbe jelent meg az Aradi Közlöny cikkke, mit magam is nyomban elolvastam, de amit nem magam írtam, — sőt a lappal nem is érintkeztem, mert azt a lap a Budapesti Naplóból vette át. A Budapesti Napló közleményéről is csak akkor tudtam, amikor azt Pap Teodor dr. ügyvéd ur megbízottjai elhozták hozzám. Engem tehát hazugság vádja sehol sem terhel, — még abban sem, hogy a Budapesti Napló állítólag azt állítja, — hogy Pap Teodor dr. ügyvéd ur által sértőknek talált kitéjezéseket én használtam, mert ez téves állítás, valamint téves állítás az is, hogy én rágalmazási per indításával fenyegetőttem volna, mert erről beszélni szükségesnek sem tartottam. Az ügy hivatalos uton nyer elintézését, annak sem elébe vágni, sem praesudikálni nem kívánok. Az ellenem emelt panaszra vagy cikkre állítottam azt, hogy az hazugság, a személyeskedést azonban kerültem, amint kerülni kívánom azt most is, mert ez sohasem volt természetem. Igaz az, hogy a hajsza, mit ellenem indítottak, nagyon is politikai háttérű. Aki a nagyhalmági viszonyokat ismeri, annak nem is kell magyarázat ahhoz, hogy megtudja, hogy nyolc évi itteni szolgálati időm alatt nemcsak Pap Teodor dr. ur, de még több is a nagyhalmági román urak közül nekem esküdt ellenségeimé lettek. A megejtett vizsgálatra nézve azonban Pap Teodor dr. ügyvéd ur se legyen olyan naiv, hogy azt hangoztassa, hogy a vizsgálat során a váddal szemben a védelmet meg nem ösmertették, mert ez állítása valóban abszurdum állítás, mert nem ösmerve a vádat és a felhozott bizonyítékokat, ki lenne képes védekezni? Ismeretlen vád és nem sejthető bizonyítékok ellen a védekezés lehetetlen volna. Ezek után még csak azt akarom kijelenteni, hogy igenis az ellenem felhozott vád *alaptalan*, az bebizonyítva nem lett, még az eilenségeim sem tudtak rám fogni olyan dolgokat, melyek meg nem történtek. Nyugodtan nézek tehát a hozandó ítélet elé, mert bizom abban, hogy felesleges hatóságaim át fognak látni a szítán s nem velem fogják megoldatni a képzeletbeli, de szerintem alig létrejehető magyar-román barátságot, vagy az orosz és japán testvériséget.

Ezzel tehát a magam részéről is befejeztem jelentem ki a hírlapi cikkezést, s még csak azt tartom szükségesnek megemlíteni, hogy Pap Tivadar dr. urnak lovagias uton is hármikor rendelkezésére állok. Válaszom leközlését kérve s ezt előre is megköszönve, vagyok mély tisztelettel, Nagyhalmági, 1911. ápr. 8. Lovich Gyula.

— **Megszökött az ezresekkel** *Lugosról* írják: Fényes József dr., a Krassói Takarékpénztár ügyésze a múlt hó folyamán Abbáziába utazott pár heti üdülésre. Mielőtt eltávozott volna hazulról, meghagyta irnokának, *Tományi Ferencnek*, hogy vegyen részt a takarékpénztár nevében egy április 4-én megtartandó ingatlan árverésen, a szükséges összeget fölveheti a banknál. *Tományi* meg is jelent április 3-án a Krassói Takarékpénztárnál és fölvevett 2100 koronát, vissza azonban hiába várták. Pénteken, április 8-án végre a rendőrséghez fordult az igazgatóság, ahol tüstént hozzáláttak a fiatal-

ember kézrekerítéséhez. Obrezsáról az a hír érkezett, hogy ott csakugyan megjelent *Tományi*, de csak pár forintot költött s még aznap elhagyta a falut.

— **Tavaszi ébredés és pusztulás.** A tavaszi meleg napsugár — mint évezredes tapasztalatok bizonyítják, — földünk minden élő szervezetére hihetetlen átalakító hatással van. Minden életműködés megelégnél s új és hatalmas nedv- és vérképződés áll be mindenütt. Amde amily dusan sarjad az élet a meleg napsugarak nyomán, ép olyan veszélyes ezen időszak az emberek egy igen tekintélyes részére. Ilyenkor lépnek fel ugyanis ijesztő mérvben a szívszélhűdések és a különböző helyeken (pl. az agyban, tüdőben, gyomorban, bélben stb.-ben) pusztító vérzések. Ilyenkor törnek ki a szervezetben lappangó különféle betegségek a legnagyobb vehemenciával s ha a szervezet nem elég ellenállóképes, e támadások folytán okvetlen elpusztul. E nagyfotosságu kérdéseket tárgyalja egy nemrég megjelent népszerűen megírt orvosi könyv, melynek címe: „A vérgyógyítás és eredményei.” Szerzője Kovács László dr. fővárosi orvos, akinél az diszes vászonkötésben 2 koronáért hapható. Aki egészségét meg akarja őri-ni, avagy azt visszaszerezni, okvetlenül vegye meg ezen könyvet. Ha pedig szükségét érezné orvosi beavatkozásnak, el ne mulassza e nagyhirű orvos tanácsát kikérni és kipróbált gyógymódját — amely görvélykór, köszvény, asztma, súlyos szív-, gyomor-, máj-, vese- és mindennemű idegbajokban, valamint agy- és gerincagybántalmak eseteiben tartós és gyökeres gyógyulást hoz, — igénybe venni. Kovács dr. rendelő intézete Budapesten, V. kerület Váci-körút 18. szám alatt van. 6947

— **Veszedelemes asszony.** Megírtuk annak idején, mintegy másfél hónappal ezelőtt, hogy Budapesten a Szerecsen-utca 38. számú házban rablási kísérletet követett el egy *Krausz* nevű napszámos. Lakásnézés ürügye alatt ment be az egyik lakásba, ahol az ott egyedül levő *Miklós Anna* nevű eselédleány nyakába hurkot dobott s azzal fojtogatta. Az erős leány azonban kiszabadult a rabló kezei közül, segítségért kiabált s a menekülő rablót a házbeliiek segítségével elfogta. A vizsgálat során azután érdekes dolog derül ki. Kitűnt ugyanis, hogy a napszámost a rablásra özvegy *Schenk Gyuláné* 44 éves nyakendőkészítő nő bujtatta fel. A veszedelemes asszony ismerte a helyi viszonyokat, tudta, hogy abban a lakásban a eselédleány asszonya a konyhában, egy ládában tartja az ékszerait. Ezeknek az elrablására bujtotta fel *Schenk* né a napszámost, ő maga adta neki a hurkot, amelylyel a leányt fojtogatta, elkísérte az utcáskig s ott várt rája, amíg elvégezte a dolgát. A rendőrség mindezek alapján tegnap a veszedelemes asszonyt a Lágymányosi-ut negyedik szám alatt levő lakásán letartóztatta. Érdekes az ügyben az is, hogy özvegy *Schenk Gyuláné* tavaly októberben az Aradi-utca 33. számú házban egy barátnőjénél járt és azt fojtogatni kezdte, hogy a pénzt és ékszerait elrabolhassa. Az asszony kiszabadította magát és panaszt tett *Schenk* né ellen, akire azonban akkor a rablási szándékot nem lehetett rábizonyítani.

— **Öngyilkosság Ujaradon.** *Menráth Mihály* zsigmondházi kereskedőnek 16 éves *József* nevű fia e hó 9-én az ujaradi temetőben anyja sírján föbe lőtte magát. A golyó a fejébe fúródott és nyomban megölte. A fiu atyjától 70 koronát lopott és azt elmulatta. Atyja ezért megfenyítette, sőt a csendőrökért küldött. A fiu az öngyilkosságot a csendőröktől való félelmében követte el.

— **Értesítés.** Az aradi zsidó hitközség ez uton ismételtén tudomására hozza az érdekelteknek, hogy a Löwenstein Lajos ur sütődéjében előállított *macoth* árai a következőképen lettek hivatalosan (a sütővel egyetértőleg) megállapítva: I-ső rendű kilogrammonként 82 fillér, II-sod rendű kilogrammonként 80 fillér, III-mad rendű kilogrammonként 77 fillér. Ezen áraknál magasabb árat nem szedhet a *macoth* árusító s amennyiben ez irányban panasznak helye volna, az aradi zsidó hitközség jegyzői hivatalában szóbelileg is leadható.

— **Husvétli ünnepekben** husvétli étkek házbán és házon kívül kaphatók *Goldman* étterembe, Deák Ferenc-utca 32. 1627

— **Halálos balesetek az aradi állomáson.** Tegnap délután 2 óra 50 perckor robogott be a temesvári tehervonat az aradi állomásra. *Wottinger Tamás* 22 éves vonat bárcázó munkás fellépett a vonat egyik kocsijának sikos lépcsőjére, hogy felragassza a bárcát. Balkezeiben ragasztót tartott, a jobbával fogva a feljáró karvasát tartotta. A vonat megindult és a munkás leesett a lépcsőről. A kerekek közé kezé került, amelyek a balkarját töböl lemetstették. A kórházba szállították, ahol anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt. *Wittinger* keresetéből özvegy vak anyját tartotta el. — Az este egy másik halálos végű baleset is történt az állomáson. A budapesti személyvonat 9 óra 35 perckor robogott ki a vasuti állomásról. A váltókezelő ör különös recsegést hallott, de nem tulajdonított ennek nagyobb jelentőséget. Távozni akart a pályáról, de a másik ör vissza kiáltotta azzal, hogy egy ember fekszik a vágányok mellett. Mindketten oda mentek és eszméletlen állapotban vértócsa közepette találtak egy fiatal munkás embert, akinek jobb karját levágták a vonat kerekei. Bevitték a váltódörök melegedő szobájába, ahol magához tért és elmondotta, hogy *Novák János*nak hívják és *Gavosdiára* akart menni vasuti munkára. Többet nem szólt, mert elvesztette eszméletét. A kórházba szállították, ahol éjjel két óraker meghalt. A nála talált jegyzőkönyvből megállapítható volt, hogy nős és *Békéscsabára* való. Ittas volt, mikor vonatra szállott és valószínűleg észrevette, hogy eltévesztette a vonatot és a mozgó kocsiból kiugorva, a kerekek alá került.

— **Öngyilkos gyilkos.** Megírtuk a múlt héten, hogy *Sárközi Imre* jómódu gazdalkodó megölte *Szentesen* kedvesét, *Horvát Terézt*. A kegyetlen gyilkosság után *Sárközi* megszökött és bár országos körözését azonnal elrendelték, sehol sem találták. Amíg rendőrök és csendőrök hiába kutatták mindenfelé, a gyilkos *Szegeden* a *Kossuth Lajos-sugaraton* levő *Doroghi-szállodában* végzett magával. Tegnap este jelentették a szegedi rendőrség ügyeletes tisztviselőjének, hogy a *Doroghi-szállodában* egy ember felakasztotta magát. A rendőrség azonnal megjelent a helyszínén és konstataálta, hogy az öngyilkos a szentesi gyilkos, *Sárközi Imre*. *Sárközi* csütörtök éjszaka követte el a gyilkosságot és pénteken szállt meg a szegedi hotelben. Hátrahagyott hosszú levelében elmondja, hogy pénteken végigjárta a szegedi tanyákat és éjszaka ment vissza szállására. Azért ölte meg *Horvát Terézt*, mert kicsiny vagyonát egészen elharácsolta és elszakította családjától. Este ment be az asszony szobájába, a baltát háta mögött tartotta. A nő az ágyban feküdt és mikor *Sárközi* belépett, meg sem mozdult. *Sárközi* egy iszonyu ütést mért először a fejére, mitől az asszony elvesztette eszméletét s aztán addig vagdalta, a mig teljesen szét nem verte a koponyáját. Az egész idő alatt jelen volt a szobában egy *Székely Mihály* nevű ember, a ki a rémülettől megdermedt, se szólni, se mozdulni nem tudott. Csak akkor tért magához, mikor a gyilkos már elszaladt.

— **Báró Nopcsa Elek** né uradalmi sörgyára Ujaradon a husvétli ünnepektől kezdve egy oly speciális maláta sörrel fogja a fogyasztó közönséget meglepni, mely a legnagyobb igényeket is ki fogja elégíteni. Ezen speciális sör a „*Diadal*” bikasör nevet fogja kapni. A gyár az utóbbi időben oly nagyszabásu átalakításokon ment ismét keresztül, hogy az eddig is jó hírnévnek örvendő söreit még jobb minőségben fogja gyártani és ezáltal be akarja bizonyítani, hogy nemcsak speciális, hanem konzum söreivel is rövid idő alatt még nagyobb hírnevet fog szerezni sörgyártmányai részére. 1612

— **Találtak egy ridikült** az *Apolló-színházban*. A tulajdonosa átveheti a színház pénztáránál.

— **Bombák a koporsóban.** Pétervárról jelentik: Pénteken éppen az utolsó pillanatban egy a cár és családja ellen tervezett merényletet leplezték le. A cári palota egyik bejáratánál reggel nyolc óra tájban két ember jelent meg fakoporsóval a vállán. Egy irást mutattak fel, mely szerint a koporsót egy az éj folyamán elhunyt udvari lakáj számára rendelték. Beeresztették őket és az udvaron át a szolgák lakosztálya felé tartottak. Ekkor egy tiszt jött szembe velük, aki újlag megvizsgálta irásaikat. Az emberek felvették a koporsót és utnak indultak. A tisztnek ekkor úgy tetszett, mintha a koporsót kissé nehezen emelnék. Utánuk kiáltott és megállította őket. Aztán katonákat parancsolt elő, akik feltartóztatták a szökni akaró embereket. A koporsó fedelét ekkor óvatosan felnyitották, s legnagyobb meglepetésre egész csomó bombát találtak gondosan szalmába csomagolva. A bombák alkalmasak lehettek az egész palota felrobbantására. A letartóztatott koporsóvivők azt vallották, hogy nekik sejtelmük se volt arról, mit visznek a koporsóban. Arra a kérdésre nem tűnt-e fel nekik, hogy a koporsó igen nehéz, adósok maradtak a felellettel. Ugy látszik az orosz újságoknak megtiltották az ügy szellőztetését, hogy így a tervezett merénylet bűnrészeseit könnyebben kinyomozhassák.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban e hó 8-án a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat kötöttek jelentettek: **Született:** Krisán Milán lakatosnak Ilona nevű leánya. Stefanov József napszámossal Iván nevű fia. Valkai Lajos napszámossal Lajos nevű fia. Hesz Gyula üvegkereskedőnek Sándor nevű fia. Márton Ferenc asztalosnak Rozália nevű leánya. Oláh István napszámossal Antal nevű fia. **Meghalt:** Codeoán Traján 30 éves jegyzői irnok. Csávási József 54 éves waggongyári napszámossal Barna Mihály 90 éves napszámossal. — **Született** e hó 10-én: Gerhardt dóm napszámossal Ferenc nevű fia. Laczók Mihály v. fékezőnek József nevű fia. Horváth József napszámossal Julianna nevű leánya. Tancos István kőművesnek Anna nevű leánya. Hay Mihály csizmadiának Mihály nevű fia. Wittmann Boldizsár vasesztérgályosnak Piroska nevű leánya. Bányás Demeter v. rendőrnek Demeter nevű fia. **Meghalt** Bányás Demeter 1 napos fia. Pauli Ilona 9 éves leány. **Házasságot kötött:** Groszmann Jakab dr. aradi magánorvos házasságot kötött Róth Julianna urnóval. — Morán Ervin kereskedő házasságot kötött Tokay Juliannával. — Rónay Lázár vasuti főkelevező házasságot kötött Stibrny Ilonával. — Schreiner Ferenc tanító házasságot kötött Berecz Gizellával. — Róth Lázár kereskedő házasságot kötött Gross Ilonával. — Bott Döme sütő házasságot kötött Héglly Juliannával.

— **Figyelem!** Ha pontosan szabályozott órát, finom arany- és ezüstékszert akar jutányosan vásárolni, forduljon bizalommal **Hirsch Jenő** órász és ékszerészhez Arad, Forray- és Rákóczi utcák sarkán. 1483

— **Ridikül, kizártáská, ujdonságok, bőröndök, sportcikk, tenniszverők, labdák és hálók, futball, fűleslabda, sétabotok, illatszerek, kölni vizek, hajvizek, fogporok, mosdószappanok, kefe, fésű és pipere aruk, legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók Hegedűs Gyula üzletében, Aradon, Andrassy-tér 15.** 228

— **Discretió mellett azonnal és olcsón készítenek mindennemű írásmunkát és sokszorosítást Ziffer Sándor írógépvállalata Forray-utca, gr. Hunyady-palota.** 688

— **Legújabb női bőrtáskák, oldal, szivar és pénztárcák nagyob és kisebb szerű uti bőröndök és mindennemű sport cikkeket olcsó árban kesznek árusítva Kramarovits József bőrdobos üzletében, Szabadság-tér 3. Javításokat szakszerűen eszközölök.** 1027

— **Figyeljük meg a tavaszi kalap-ujdon-ságokat Münz I. elsőrendű uri divat cég modern kirakataiban.** 1206

— **Francia likörök legbiztosabb készítésére, — házilag — a likör aroma 1 üveg 60 fillér Vojtek és Weisznál.** 1450

VITA FORRÁS

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek
köszvény hólyag- és vesebetegnek.

Félpohár VITA-forrás a gyomorerést azonnal megszünteti.

A vállalat tulajdonosa: 1556

„CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság

Sudapest, VI., Teréz-körút 4. Telefon 10-12.

Főraktár: Nagy Farkas cégnél Aradon.

Kapható minden jobb fűszerüzletben és gyógyszerüzletben.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— **Uj bank Aradon.** Az Aradi Közgazdasági Bank részvénytársaság vasárnap délelőtt tíz órakor tartotta alakuló közgyűlését a városháza kis tanácstermében. Az alakuló ülést az alapítók megbízásából Sármezey Endre az acsev. igazgató-főmérnöke nyitotta meg. A jegyzőkönyv vezetésére Bogdán Virgil dr.-t, hitelesítésére Mülek Lajos dr. és Millig József részvényeseket kérte fel. Bogdán Virgil bemutatta az 56 darab részvényaláírási ívet, a melyből konstatalható, hogy a kontempláló 3000 részvényt tulajgyezték s összesen 3303 darabot jegyeztek s így az előirányzott 600,000 korona helyett 660,600 korona. Az Ipar- és Népbanknál a részvényekre 213,150 korona befizetés történt, még pedig a következő arányban: 3259 darab részvényről, annak 30 százaléka, 12 darabnál 10 százalék, s így nemcsak a megalakulás, de a cégbejegyzés is eszközölhető. A közgyűlésen megjelentek egyhangulag kimondták, hogy az Aradi Közgazdasági Bank részvénytársaságát megalakítják. Ezután Bogdán Virgil felolvasta az alapszabályokat, amelyeket a közgyűlés Rác Sándor, Priegl István, Mülek Lajos és Bogdán Virgil felszólalása után változatlanul elfogadott.

Majd felolvasták az alapítók által 3 évre kinevezett igazgatók névsorát, amely a következő: Feszler Károly kereskedő, Gutzjahr Mihály földbirtokos, Hámory László dr. orsz. képviselő, földbirtokos, Nemess Géza kereskedő, Sármezey Endre acsev. igazgató-főmérnök, Schenk Ferenc főszolgabíró, Szabó Albert kereskedő. A közgyűlés a felügyelő-bizottság tagjainak egy évi időtartamra Rác Sándor dr. indítványára a következőket választotta meg: Hemmen János dr. ügyvéd, Kotzander Ignác kereskedő, Hajós Árpád gyógyszerész, Szilárd Győző főkönyvelő.

A választmány tagjai a következők lettek: Brandeis Henrik, Bogdán Virgil dr., Bohus László báró, Cukor László, Dürr Kocsárd, Dobró Pál, Domán Sándor, Éles Géza, Frick József, Friedmann Gyula, Färber Lajos, Goldschmidt Miksa, ifj. Gaál Pál, Gartner János, Holländer Emil, Hönigesz Kajetán, Hönig Frigyes, Hammer Miksa, Ipolyi-Keller Iván, Jankovich Lőrinc, Istvánffy Béla, Kenedi Ervin, Kneffel Lajos, Kintzig Géza, Kádár József, Kohn Lajos, Kertész Miksa, Lészay Ottó, ifj. Mahler György, Nacht Viktor, Nikolics Géza, Ortutay Gyula, Priegl István, ifj. Purgly

János, Pick Ernő, Purgly Emil, Rosenfeld Hermann, Roxin János, Szántay Béla, Sármezey Árpád, Schaefer Rikárd, Steinitzer József, Spitzer Mór, Telbisz Oszkár, Wallfisch Armin, Weinberger János, ifj. Wittmann Antal, Weisz Lipót, Weisz Adolf.

Az alakuló közgyűlésen megjelentek: Hámory László dr., Nemess Géza, Feszler Károly, Gutzjahr Mihály, Sármezey Endre, Bogdán Virgil dr., Mülek Lajos dr., Nikolics Géza, ifj. Csóthy Nándor, Hatschek Artur, Hannas Rezső, Strasser Győző, Braun N. Antal, Varga Zsigmond, Endre Géza, Weisz Adolf, Stuchlich Tivadar dr., Kohn Lajos, Gregus József, Kaufmann Sándor, Hendl József, Valkányi Rezső dr., Hartmann Béla, Hemmen János dr., Krausz Leó, Réthfalvy Jenő, Millig József, Rác Sándor dr., Hajós Árpád, Schaeffer Rikárd, Priegl István dr., Csóthy Nándor, Rác Jenő, Szücs Pál, ifj. Éliás Adolf, Hunyár Algernon, Hubert Ferenc, Klein Sándor, Berger Albert, Reisinger Ferenc dr., Hönig Frigyes, Robitssek Samu, Kerpel Izsó, Erdélyi Andor, Schaeffer Henrik, Székely Károly, Nacht Viktor, Kádár József, Böhm Géza, Szerényi Géza, Holländer Emil, Holtz Antal dr., Boros Kálmán, Dobró Pál, Schaeffer Samu, Weisz Lipót, Török Aladár, Farkas Ábrahám, Istvánffy Béla, Török Márton, Grabner Károly, Salgó B. Béla, Meisl N., Adler N., Pák Traján, Mártics János, Spitzer Mór, Wagner Agostan, Wilo Sebestyén, Kovács Miksa, Weinberger János, Wertendorfer Bertalan, Poltz József, Pichler Sándor, Erdős Pál, Lévy Adolf, Hunyady József dr., Pulitzer Armand, Mandl József, Tapolcsányi Kálmán, Keller Lajos, Kenedi Ervin, Vermes Márton, Rónai A. János, Frick József, Braun Gusztáv, Glück József, Czeiler István, Werner Károly, Kerényi Oszkár, Dániel László, Kökényesi Imre, Lengyel Gyula, Krausz Elemér, Benjamin N., Wallfisch Armin, Domán Sándor, ifj. Mahler György, Maresch Gyula, Kosztká Emil, Simonffy Aladár, Obláth Béni, Donáth Simon, Suroh Mátyás, Bohn Károly, Dürr Kocsárd, Hönigesz Nándor, Kohlmann Armin, Hoffmann Miksa, Laczay Endre, Hanthó Sándor dr., Aradi Márton, Faragó Balázs, D. Szabó Mihály.

— **Uj gazdakörök.** Rendkívül népes értekezletet tartottak vasárnap délután 4 órakor Aradon az erzsébetvárosi gazdák és állattartók, melyen egyhangú lelkesedéssel kimondták az erzsébetvárosi gazdakör megalakulását. A gyűlést az Aradvármegyei Gazdasági Egyesület kiküldöttje Ipolyi-Keller Iván ügyvezető titkár vezette, részletesen megmagyarázta a gazdák tömörülésének célját, a gazdakörök alakításának előnyeit. Az alapszabályok elfogadása után megválasztották a kör vezetőségét és pedig a következőkép: Dobró Pál elnök, Zászló Sándor alelnök, Kiss Ferenc jegyző, Rajku Lukács pénztárnok, Radványi József, Lengyel Ferenc és Argyelán János számvizsgálók. A gazdakörbe összesen 85 tag iratkozott be. A gazdakör megalakulása után Ipolyi-Keller Iván ismertette azt az országos akciót, melyet a földmívelésügyi kormány bevezetett a husdrágaság csökkentése céljából, t. i. a tenyészállatoknak az állattartó gazdák között leendő meyenkénti kiosztását. Hangsúlyozta, hogy a tenyész faj teheneket és kocákat Aradon kiosztják, még pedig a teheneket 8 félévi, a kocákat 5 félévi lefizetésre. A jelentkezők elfogadtatnak úgy a városi kamarási hivatalnál, mint a gazdakörben. A tenyészállatok folyó hó 25-én érkeznek. Végül ugyancsak az ügyvezető titkár vetített képekkel bemutatta a hazai és külföldi legjelesebb fajta lovakat, teheneket és baromfiakat, melyhez Pál Miklós gazdasági szaktanár tanulságos magyarázatokkal szolgált.

Ugyancsak vasárnap, a gazdasági egyesülettel kapcsolatosan Székudvar községben is gazdakör alakult Mudin István ottani gazdasági iskolai igazgató kezdeményezése folytán, mely alkalommal a gazdasági egyesület képviselőjében Kemény Szilárd titkár fejtette ki a gazdaközönség előtt a gazdák tömörülésének hasznos és szükséges voltát. A gazdakör 55 taggal alakult meg s elnökévé egyhangulag Kálmán Mihály tekintélyes gazdaember lett megválasztva.

Pénzt

jelzálog, amortisatio és váltó fedezetre földbirtokra és városi bérházakra legelőnyösebben közvetít

Szücs F. Vilmos
Aradon, Karolina-utca 8. sz.
saját ház a híekposta mellett.

SALAMANDER

cipk elárúsítása.

1216

A n. é. közönséggel tisztelettel közlöm, hogy a világhírű „SALAMANDER” gyártmányu cipők aradi kizárólagos egyedárúsítását sikerült megszereznem. Forma, kiállítás és tartósság tekintetében a „SALAMANDER” cipők versenyen felül állanak, vételáruk pedig oly alacsony, hogy ma már mindenki kevés pénzért tartós és elegáns cipőt viselhet.

Egységárak: Hölgyek és urak részére ... .. 16 K. 50 f. luxus kivitel 20 „ 50 „

Telefon **WEINBERGER JÁNOS, ARAD** Telefon 312. sz.

ELSŐRENDÜ CIPŐÁRUHÁZA. TESSÉK A KIRAKATOT MEGTEKINTENI!

— Szünet a budapesti tőzsdén. Holnap kedden, a hivatalos nemzeti ünnep, valamint nagypéntek napján zárva marad a budapesti tőzsde.

A vérszegénység

veszélyes állapot, melyet haladéktalanul a SCOTT-féle Emulsió-val kell megszüntetni. Az Emulsió hatalmas erősítő szer, melyet orvosok és betegek azonos bizalommal használnak. A SCOTT-féle Emulsió jobbizú, könnyebben emészthető és hatékonyabb, mint a közönséges csukamájolaj. Próbálja meg és meg fog győződni róla. A

az Emulsió vételénél a SCOTT-féle eljárási védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni. Utánajáróktól óvakodjunk.

SCOTT-féle Emulsió

egyenlőképp hasznos vérszegény és sápkóros betegeknek, bármily koruk legyenek is. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f. Kapható minden gyógyszerárban. 6667

Ceszták járadék ezüstbe	96 70
Ceszták járadék aranyban	115 25
Ceszták koronajáradék 4%	92 90
1860. évi ceszták államsorsajegy	162 —
Ceszták-magyar bankrészvény	16 80
Magyar hitelbank-részvény	822 25
Ceszták hitelintézet részvény	654 75
Ceszták-magy.-államvasuti részvény	754 50
30 frankos arany (Napoleonkor)	19 —
Német birodalmi márka	117 27 1/2
London vieta	350 85
Páris vieta	94 80
10 márkás arany	28 48

Budapest-kőbányai sertéskereskedelm

— Ápr. 10. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül súlyban — fillérig; közép páronként 300—400 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül súlyban 170—172 fillérig; fiatal közép páronként 251—322 kilogrammig terjedő súlyban 174—176 fillérig; könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban 164—166 fillérig.

Sertéselészetszám: Ápr. hó 6. napján volt készlet 19602 darab. Ápr. 7. napján felfeltartott 335 darab, ápr. 7. napján elszállított 140 darab. Április 8 napjára maradt készletben: 19797 darab. A hízó sertés árulet irányzata változatlan.

Felolós szerkesztő **BOLGÁR LAJOS**

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Kedd, 1911. április hó 11-én:

B. bérlet B. bérlet

Jászai Mari vendégfelléptével:

Elektra.

Sophokles tragédiája. Fordította: Csiky Gergely.

S Z E M É L Y E K:

Nevelő	Várnay Jenő.	1.	Novák Irén.
Orestes	Keszler Ede.	2.	H. Harmath J.
Elektra	Jászai Mari.	3.	Sütő Mancsi.
Chrysothemis	K. Kápolnai J.	4.	Zalay Margit.
Klytaemnestra	Follinuszé.	5.	Kristóf I.
Aegistos	Delly Lajos.	6.	Benkőné

Kezdete este 7 és fél órakor.

URANIA

mozgófénykép színház.

Műsor 1911. ápr. 11-én, kedd

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

1. Maxi megnősül. Humoros. — 2. Gyémánt nyakék. Dráma. — 3. Bosznia. Látványosság. — 4. Az ijedtség. Komikus. — 5. Acél hercege. Dráma. — 6. Kovács rendőr lesz. Mulatságos. — 7. Elet a mecsárban. Tudományos. — 8. Kutya typosok. Látványos. — 9. A képmás. Humoros. — 10. A római király. Látványosság.

Előadások d. n. 6 órától kezdve.

Utolsó előadás este 11 óráig.

Csütörtökön kerül bemutatásra:

A veszélyes életkor.

Karin Michaelis regénye után. Dráma 3 felvonásban.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

Az előadásokon a cs. és kir. 33 gyalogezred zenekara játszik. — Cukrázda.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fill.

APOLLÓ SZÍNHÁZ

az Andrássy-terti új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma kedden, 1911. április 11-én:

1. A pestis. Tudományos felvétel. — 2. Amor szeszélye. Életkép. — 3. Berlini tüzoltók. Természetutáni felvétel. — 4. Hank és Lank pihenni térnek. Komikus kép. — 5. Egy újságíró élményei. Hatásos dráma. — 6. Hare a jeggyűrűért. Kacagató bohózat. — 7. Hite vesztett. Életkép. — 8. A kalaposleány álma. Komikus felvétel.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zártszék 1 kor. I-ső hely 80 fill., II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Az előadások délután 6, 4 1/2 és 9 órakor kezdődnek.

A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni.

Saját zenekar.

Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél.

Ruhatar. — Buffet.

NYILTTÉR.*

A Pankotán megjelenő „Hegyalja” című heti lapban személyemet érintő cikk miatt hírlapi polemiába nem bocsájtkozom, hanem a közönség tudomására hozom, hogy a cikkben foglaltak miatt nevezett lap ellen sajtóper indítok. 1623

Dános Gyula,
Világos.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Csaba. Ahol női felsőkereskedelmi iskola van, ott rendszerint alakítanak női kereskedelmi tanfolyamot is. Aradon például van.

Több novella. Nem okára megüzenjük sorukat.

Édes fájó emlékek. Nem sikerült.

Csendes erdő mélyén. Rossz versek.

Keresztési, Budapest. Ne fárasztja magát efféle írással. Nem hisszük, hogy valaha is közölhető írta.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, április 10

Kínálat, vételkérő korlátolt, 6 ezer mm. 5—10 fillérrel magasabb.

Az árak 50 kilónként számítva:

	Dél	2 órai
sárlat	sárlat	sárlat
Búza 1911. áprilisra	12.04—12.05	12.07—12.08
Búza 1911. májusra	11.84—11.85	11.89—11.89
Búza 1911. októberre	10.91—10.92	10.96—10.97
Rozs 1911. áprilisra	8.75—8.76	8.72—8.73
Rozs 1911. októberre	8.82—8.83	8.83—8.84
Tengeri 1911. májusra	5.76—5.77	5.80—5.81
Zab 1911. áprilisra	9.15—9.16	9.19—9.19
Zab 1911. októberre	7.40—7.41	7.42—7.43

Budapesti értéktőzsde. (Táv. jelentés.)

— Ápr. 10. —

Magyar aranyjáradék 4%	111.20
Magyar koronajáradék 4%	91.60
Magyar koronajáradék 8 1/2%	80.50
Magy. földterh. kötvény 4%	92.75
norvég-állam földterh. kötvény	94 —
magyar nyereséysorsajegy kölcsön	228 —
Fluorazab. és szegedi sorsajegy kölcsön	155 —
Ceszták járadék papírban	92.80

Végeladás!

1258

Csak rövid ideig!

Végeladás!

Konyhaberendezési és háztartási cikkekben gyári áron jóval alul.

Alkalmi bevásárlási forrás.

KOHN JÓZSEF

bádogos, vízvezeték berendező és jégsekreány gyár Arad, palota.

Üzletfelosztás végett alkalmi vétel. Műhelyem és jégsekreány nagyraktáram tovább fejlesztve.

Arad, Batthyányi-utca 32. szám. Telefon szám 833.

comptoiristát.

Ajánlatok az Aradi Kereskedők Köréhez intézendők. 1628

Uj czipő üzlet!

férfi, női és gyermek czipő kész raktár,
mérték utáni megrendelések, czipő felső-
rész készítesek, tűzése

1318

KLEIN JÓZSEF

ARAD,

Petőfi-utca sarok.

BRAUN M. ARAD,

JÓZSEF FŐHERCZEG-UT 3. SZÁM.

(Kossuth-szoborral szemben.)

FÉRFI-, FIU- ÉS GYERMEKRUHA ÁRUHÁZA.

Nagy választékban tavaszi és nyári ujdonságok megérkeztek!

Szülők szíves figyelmét felhívom külön gyermekruha osztályomra.

Kérem kirakataim szíves meglátogatását.

Szolid, szabott árak!

Ajánljuk a tavaszi idény alkalmából a vásárló közönség szíves figyelmébe legjobb minőségű és legdivatosabb

saját készítményű

úri, női és gyermek czipőinket

szolid szabott árak mellett.

Kiváló tisztelettel

1368

Aradi Czipészek Termelő Szövetkezete mint az Orsz. Központi Hitelszövetkezet tagja.

Arad, Szabadság-tér.

Telefon: 474.

„Piros csizmához.”

Nagy mérlegjavító műhely.

HAMMER ZSIGMOND

lakatos-, varrógép-, kerékpár- és mérleg-üzlet
Arad, Boros Beni-tér 2. sz.

Készít minden e szakmába végő javításokat olcsón és pontosan. Mérlegek hi. elcséltését olcsón és pontosan eszközölöm. Mérleg javításokat és átalakításokat vidéken is árkülönbség nélkül vállalom. Varrógép és kerékpárok jutányos árban kaphatók. 1057

Telefon 370. Telefon 370.

Kitűnő nyálkaoldó és diuretikus szer
Tiszta vagy borrhigén kellemes ádító gyógyital a

Málnási borvíz-forrás

természetes alkalikus savanyúvíz.
Készít a
Málnásfürdő
Főraktár Aradon: Rubinstein M.
Telefon 188. sz.
Ára 1 liternek hához vivo
üvegcsérel 20 fillér.

Vendéglők, kávéházak és fűszerüzletek

adásvételét

ingyen közvetíti és sörkölcsönöket leggyorsabban ki-
eszközöl

Leonhardt

Arad, Fehér Kereszt-szálloda.

PRIBÁN GYULA

férfi szabó

ARAD, Lázár Vilmos-utca.

(Földes paletával szemben.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy a Lázár Vilmos-utcában, egy modernül berendezett

férfi szabó üzletet nyitottam,

hol mindennemű férfi öltönyöket mértékután a legszebb kivitelben és a legújabb divat szerint készítek. Bel- és külföldi szövetek raktáron. A n. é. közönség pártfogását kéri

1251

Pribán Gyula.

Telefon 789. Telefon 789.
Közeledünk a költözködéshez

valaki tiszta lakást óhajt az forduljon bizalommal

Lovas Károly

lakás és ablaktisztítóhoz, 333

aki elvállal parkettás szobák, ablakok, kilincsek és szőnyegek tisztítását. Téli ablakok leszedését, zsaluk felrakását.

Telefon 789.

Lakás: Mihály-u. 86b.

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk

és I-ső oszt. „Lygnum-sanktum“

teke-golyók

nagy választékban kaphatók

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek. 1386

Apró hirdetések.

Zálogházból

kvártt arany, ezüst- és gyémánt-árakat vez és el-
Farkas Streicher
 Arad, Tökölly-tér I. 2974

„Júlya 24.“

Az ismert helyen levele van, kérem átvenni. G. S. 1619

Fiatal segéd és tanuló

dévai vegyeskereskedésben alkalmazást nyer folyó évi május 1-től. Ki Déván már alkalmazva volt és a román nyelvben jártas, előnyben részesül. — Ajánlatok Berkovits Jenő, Birtin. (Hunyadm.) 1514

Kiadó

Weitzer János-utcában, I. emeleten 2 udvari szoba, konyha, kamra. Értekezni lehet Schweidel-utca 4/a. 1544

Jég

mű vagy termés jég, háztartási célokra április hó 1-től naponta házhoz szállítva 6 s 7 koronás havi bérletben előjegyezhető és megrendelhető az Aradi jégtelep jéggyáránál. Telefon 199. szám. 1017

Schweidel József-utca 2. sz.

alatt több háztetek eladó. Bővebbet Czettel, Hunyadi-utca. 1605

Megbízható egyén keresetlik

fakereskedésbe azonnali belépés mellett. Cím a kiadóhivatalban. 1533

Egy gyakorlott irodista, ki a gépirásban is jártas, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 1599

Eladó

16—18 métermázsa prima perzselt szalonna, olalanként 35-től 50 kilóig, métermázsanként 184 korona, az egész egyszeri vételnél métermázsanként 180 korona, ugyanott 3 vizsgázott gépész keresetlik a nyári cséplésre. Ujszentanna, Szentendrey Béla. 1498

Kell munkáslapok és könyvecskék.

A zsebkönyvecskék erős vászonkötésben, javított új, célszerű vonalozással 1 koronáért, puha vászonkötésben 60 fillérért kaphatók Ingusz I. és Fia könyv- és papirkereskedésében, Andrásy-tér 16. Telefon 517. 555

Egy jó forgalmu kovács üzlet

a mely husz év óta fennáll, más vállalat miatt haszonbérbe kiadó vagyis eladó minden órában. Aradon, Fejsze-utca 2. sz. 1598

Eladó

egy szalon és több butordarab. Boros Beni-tér 24. 1603

Rongált dobozu levélpapírok

meglepő olcsó árban kaphatók. Üzleti könyvek és irodai felszerelések gyári raktára. 000,001 kötetes kölcsönkönyvtár, 30,000 kötetes zenemű-kölcsönző intézet. Minden könyv és zenemű-ujdonságok raktáron. Veszek egész könyvtárakat legmagasabb árakon. Kerpel Izso könyv és papirkereskedése. Aradon. 1451

Kovaszinon

egy kis hold termőképes szőlő eladó. Bővebbet Sarkad, Választó-utca 23. sz. 1567

Zsidó husvét ünnepekre

ajánlok hechserral ellátott kóser kitűnő szilvóriumot, bort és minden nemű fűszereket legolcsóbb árak mellett. Rothstein Mór Szabadság-tér 3. 1566

Egy világos

üzlet helyiség esetleg berendezéssel együtt május hó 1-ére kiadó. Asztalos Sándor-u. 1. szám 1592

Ügyes elárustónő

azonnal felvétetik Scherhag H. és Fia cég himzötelepén, Hermann-palota. 1591

Husvétli ortodox kóser

6-szilvórium, kitűnő bor és mindennemű elsőrendű fűszerek legjutányosabban kaphatók Stein Mór fűszerüzletében Tökölly-tér 1587

Javaszi női kabátok és felöltők

megérkeztek, 15 koronától feljebb minden árban. Hoffmann Sándor, Színház-épület. 4268

Eladó

három 3 szobás és három 2 szobás lakásokból álló ház Flórián-utca 14a. Bővebbet ugyanott. 1270.

Egy jó karban levő

dupla ajtós légszekrény jutányosan eladó. Megtekinthető Petőfi-utca 10. I em. 3 ajtó, délelőttönként. 1624

A zsinagóga épületében

több üzlet- és raktár helyiség, továbbá egy négy szobás lakás kiadó. 1621

Egy teljesen új,

használatlan fényképező gép eladó. Cím a kiadóhivatalban. 1620

Egy csinos

kétszobás utcai lakás minden hozzátartozóval május 1-re Teleky-utcában kiadó. Bővebbet Németh István divatüzletében Andrásy-tér 20. 1613

Eladó ház.

3 szobás kényelmes lakással s egy szép biciklis egy 60 kötetes könyvtár eladó. Cím a kiadóban. 1618

Rozsnyal

gyógyszertárban egy munkásleány keresetlik. 1607

Kiadó

2 szobás udvari lakás, minden hozzátartozóval. Perényi-utca 4. szám. 1626

Kiadó

elegánsan butorozott szoba, villanyvilágítással. Értekezhetni Lusztig Mórál Forray-utca 4 szám. 1616

Gabonaszálmában

jártas

raktárnok,

valamint egy fiatal

gyakornok

alkalmazást nyer

Nemess Géza

cégnél.

1625

Hogyan leszünk elegánsak?

Szép ruhához, szép ékszert vegyünk, amit bámulatos olcsón és a legjobbat a készítőnél kapunk.

Waldmann I.

ékszerésznél

Szabadság-tér 14.

Ugyanott jó házból való tanuló fizetéssel felvétetik. 1512

Négyszobás utcai lakás, át-helyezés miatt, május 1-től kiadó Csernovics Péter-utca 25. sz. házban.

Kétszobás, nagy verandával ellátott nyaraló Gyorokon, közel a motor-állomáshoz, bérbeadó.

300 hektó különféle saját-termésű gyoroki fehér, vörös, bakator és rizlingi bor eladó.

Értekezhetni Mihálik Bélánál, Gyorokon. 1597

Schweiger és Békési

női kalap divatterme

Arad, Andrásy-tér 20. szám

(Fischer Eliz palota) az udvarban.

Tudatjuk a n. é. hölgyközönséggel, hogy a legújabb eredeti párisi és bécsi modell kalapjaink megérkeztek. Kérjük azok szives megtekintését.

NAGY KÉSZ MŰBUTOR ÉS BILLIÁRD- ASZTAL RAKTÁR ARADON.

ÉRTESÍTÉS!

1124

Értesitem Aradváros és vidéke n. é. közönségét,
hogy Aradon, a Boros Beni-tér 7. szám alatti házban levő

billiárdkészítő gyáramat

a legmodernebb kivitelű

műbutorraktárral

egészítettem ki, úgy, hogy képez vagyok a legkényesebb igényű kávéházi és szállodai berendezéseket is a legmegbízhatóbb kivitelben a legolcsóbb árért. — Állandó nagy raktárt tartok mindenféle háló, ebédlő, uri szobákban, szalonokban és irodákban szükségeltető butorokból, kávéházi és szállodai berendezésekből. Szíves pártfogást kér kész szolgálattal

Hartmann János.

Jaj de fáj!!

a fejem a sek

kiadástól!

Ezt hallani mindenkitől!! Azonban ha

Korányinál

a Szabadság-téren

vásárol

cipőt, kalapot és ■■■■

■■■■ uri divatcikkeket

sokat megtakarít,

mert majdnem

■■ félárban ■■

szerezheti be nála szükségletét.

877

Elegáns, finom, szép és jó árut
csak Korányi tud olcsón adni.

 Győződjék meg!

Gyors és pontos kiszolgálás!

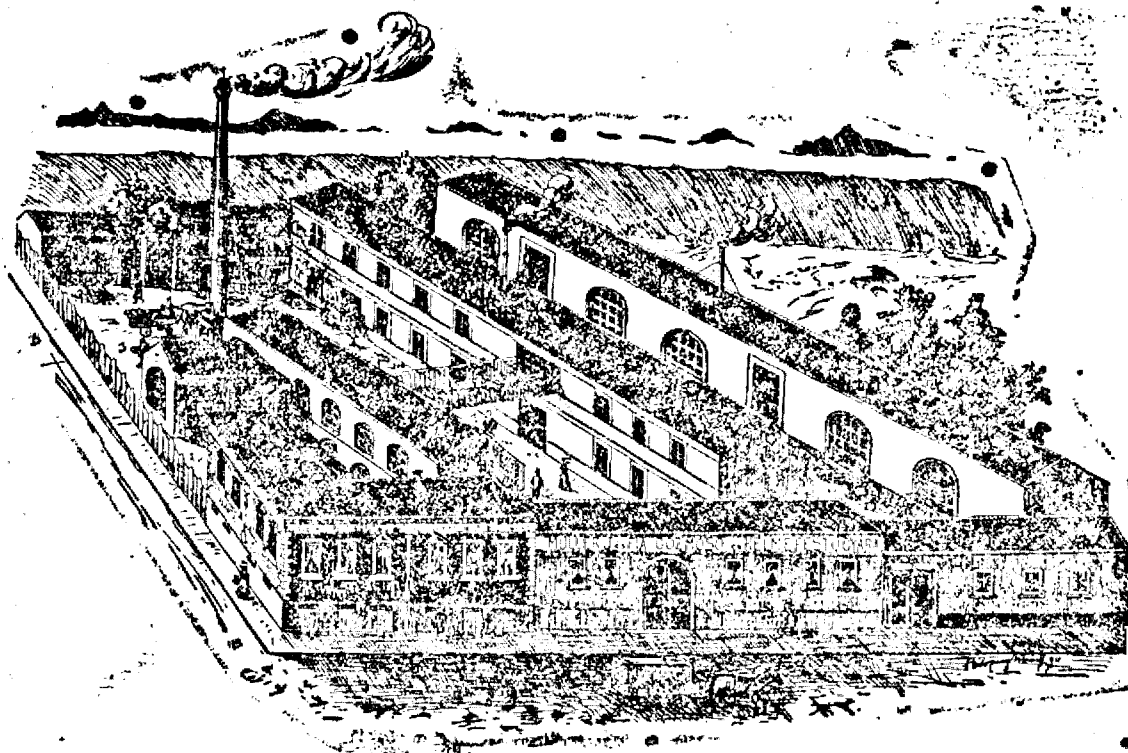
MÜLLER J. ÉS FIA

ruhafestő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosógyára

Aradon, gyár és iroda: Tököly Imre-utca 38—40—42.

Alapítottott:
1858.

Mindennemű
férfi és
női fel-
öltőket
és
ruhákat
egészben fest,
vagy vegyileg
tisztít.

Telefon szám
459.

Ingeket, gallé-
rokat, kézelő-
ket, házi ruhát,
kelengyéket stb.
hófehéren
(minden maró-
szer kizárásá-
val) mos és fé-
nyesen vasal.

Helybéli gyűjtőtelepek: JÓZSEF FŐHERCEG-UT 11. SZ., FÖRRAY-UTCA 20. SZ. ÉS ASZTALOS SÁNDOR-UTCA 2—3. SZ.
Vidéki gyűjtőtelepek: DÉVA, BRASSÓ, GYULAFEHÉRVÁR, SEGESVÁR, VAJDAHUNYAD ÉS SZÁSZVÁROS.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal **MÜLLER J. ÉS FIA.**

Postaküldemények gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rendkívül olcsó árak!

Rendkívül olcsó árak!

Fischer Testvérek

szekrények, korlátszék, asztalok
és az összes egyéb bútort

Arad, József főherceg-ut 18. sz.

Gyártótelep:

Kossuth-utca 45. sz. Telefon 557.

Ajánlják minden e szakmába vágó dolgok állandó nagy raktárát a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe, melyek versenyképes olcsó árért kaphatók. Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk. 748

2802—1911. kh.

Hirdetmény.

A magyar királyi földmivélségi Minisztérium által 14500-VI-3-1908. sz. alatt a cserebogarak irtására kiadott utasítást a következőkben teszem közhírré. A cserebogarak irtásának legcélszerűbb módja a cserebogarak összeszedése és elpusztítása. A szedést mindjárt a bogarak első megjelenésekor kell megkezdeni, hogy elpusztítsuk azokat, még mielőtt petéiket lerakták volna. Minthogy napos időben és este felé a bogarak élénken repkednek, legjobb a cserebogarakat reggel, vagy borult időben nappal is gyűjteni, a midőn a bogarak megvanak gémberedve, vagy halált színlelve a fárról könnyen lerázhatók. Szedéskor nagy gond fordítandó a magányosan álló, vagy az ültetvények

szélén lévő fákra, a melyeket e bogár különösen föl szeret keresni. A cserebogarakat szedő munkásokat legcélszerűbb az összegyűjtött bogarak mennyisége szerint, tehát kiló, vagy liter számra (1 kl. mintegy 1060 drb. cserebogár) fizetni, mert így a szedők jobban igyekeznek; mivel azonban az ilyen szedők buzgóságukban a fákat, (főleg a gyümölcsfákat) nem igen kímélik, azért a gyümölcsfákról célszerűbb a szedést keilő felügyelet mellett napszámokkal végeztetni. Ennek az lesz a jó oldala, hogy az ide-oda való méregtelenség nem parazolja az időt, mint ahogyan az a mennyiség arányában fizetett szedők alkalmazásánál történnék. Az alacsonyabb fáról a cserebogarakat egyszerűen rázzuk le: magasabb törzsű fáknál azonban a rázásához hosszú nyelű horgokat alkalmazzunk, vagy ha a szedők között fiatal suhancok akadnak, akkor azok mászszanak fel a fára és úgy rázzák meg annak ágait egyenkint. A rázás hirtelen erős legyen és rövid ideig tartson, hogy a bogár egyszerűen essék le. A fának ide-oda való lóbálására az erősen megkapaszkodó bogarak nem hullanak le, szedéskor legcélszerűbb a cserebogarakat széles száju, belül mázos és félig vízzel megtelt cserépfazékba gyűjteni, amalynektartalmát még mielőtt a fazék egészen megtelnék, időnként ki kell önteni egy nagyobb edénybe (vízzel félig telt hordóba, kádába) vagy zsákba. Az elpusztítás többféle módon történhetik. Az összegyűjtött cserebogarakat kemény talajon (uton) agyon lehet tiporni vagy összegyömöszölni: a kádába szedett bogarakat pedig le lehet forrázni és gödörbe önteni, a mely gödört aztán be kell temet-

ni. A nagy mennyiségben összegyűjtött cserebogarakat mesterséges trágya készítésére is lehet felhasználni oly módon, hogy a bogarakat földdel és oldatlan mésszel, tur-fahulladékkal összekeverjük mely utóbbi a bogarak rothadó tetemtő-megét az átható kellemetlen szagtól is megfosztja. A feldolgozandó cserebogártömeghez annyi föld, méz vagy turfa kell, a mennyi elég, hogy az előállított trágyatömeg büzös szagát elveszítse. Fontos védekezés mód a cserebogarak ellen az is, ha lárvájukat, tehát a földben élő pajorokat irtjuk, a melyek különösen szintén kártékonnyak. A pajorok irtására legalkalmasabb idő a földforgatás, kapálás és szántás. Kapálás és forgatásakor a felszínre kerülő pajorokat agyon kell ütni, szántáskor pedig ha sok a pajor, érdme azt az eke után járó olcsó napszámossal földszedni. Itt is tanácsos a pajorszédő munkás figyelmét némi pénzbeli jutalommal lekötöni. A pajorokat szintén lehet értékesíteni még pedig ha csak kis mennyiség van belőle, akkor azt baromfival etetjük meg, hogy ha pedig sok van, akkor trágyának dolgozzuk fel.

Arad, 1911. évi február hó 16-án.

Sarlot. főkapitány.

1911—155/2. V. sz.

Árverési hirdetmény.

Alólírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbírság 1911. V. 155/2. számú végzése által Hendl Ödön aradi lakos végrehajtató javára 796 K. 40 fill. tőke és járuléka erejéig elrendelt

kielégítési végrehajtás alkalmával bíróságilag lefoglalt és 1500 koronára becsült butorok, zongora és egyébektől álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Aradon, Gyár-utca 7 sz. alatt leendő eszközzésére 1911. évi április hó 12-ik napjának délután 4 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. tc. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tc. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1911-ik március hó 26. napján.

Györffy Arnold

1606

bírósági végrehajtó.

Használt

ó l o m

megvételre kereseték

DISZMŰMUNKÁK

MONITROZÁSOK

IRÓMAPPÁK.

ARADI NYOMDA
RÉSZÉNY TÁRSASÁG
KÖNYVKÖTÉSZE
Aradi és csanádi vasutak pályája

ADVAZUK A LEGERŐSEBBEK
PERKEL FÉLSZERELT
KÖNYVKÖTÉSZEINKET,
KÖZ A LEGERŐSEBBEK BERTŐSTŐL
FOGVA A LEGERŐSEBB KIALITÁS
MUNKÁISZEREI RÖVID RÉSZEINK.

DISZDOBOZOK

FÉNYKÉPTARTÓK

MMATÓR KÖTÉS.

Látott ön már csodát?

ugye bár, hogy nem?

1576

Ha akar csodát

látni, mely most aktuális és mindenütt beszélnek róla.

Nézzé meg saját érdekében a Zrínyi-utcai cipő- kirakatokban lévő csoda olcsó árakat!

Vasárnap délután a kirakatok nyitva maradnak. Figyelje meg vasárnap délelőtt a korzón az amerikai mozgó reklámunkat.

Gőztéglagyár

Mikelaka.

Tulajdonos

Pollak Sándor

Iroda: Erzsébet-körút 37.

976 Telefon: 55-515.

Molnár Antal

épület- és butoraszatlos

Arad, Kápolna-u. 3. sz. (sajátház)

Elvállalja minden e szakba vágó munkák készítését, ugymint modern lak- és beltérrendezéseket, portál és épületmunkákat a legmegbízhatóbb kivitelben, a legolcsóbb árért.

Kész butorok legolcsóbb beszerzési forrása.

Szíves pártfogást kér kész szolgálattal 3951

Molnár Antal,

épület és műbutoraszatlos. Jó erkölcsű fiú tanulónak felvétetik.

Minden versenyt felülmul

jóság, tartósság és olcsó ár tekintetében

Czernóczy Mihály

Kossuth-utca 3. szám

alatti saját műhelyében készült férfi-, női és gyermek cipők fekete- és színes bőrből készítve, ugyszintén félcipők minden fazonban kapható!! 1476

KOVALD PÉTER és FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító- és gőzmosó-gyár BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM

megbízói kényelmét szemelött tartva elhatározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviselőt létesít és ez által módot nyújt a nagyrészt közönségnek arra, hogy cégét — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse

Hoffmann Sándor áruháza Aradon (színház-épület)

vette át a képviselőt és a gyár rendes áraiban vállalja az uri, női és gyermeköltönyök, díszítő és butorszövetek, függönyök, kézmunkák, szőnyegek, csipke- és végárak, szőrmék stb.ik vegytisztítását és letrácolt.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és fehérneműk mosását is.

A nagyrészt közönséget biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos áraitól, szíves jóindulatába és figyelmébe ajánlja a képviselőt és számos megbízást kér a

6872

KOVALD PÉTER és FIA cég.

Megnyilt

Husserl Manó jégsekrengyárának

mintaraktára

Ferray-utca Gróf Nádasdy-palota.

Műtartási szekrények, nagy hűtők. — Különlegesség szénasav és légnomású sűrítő mérő szekrényekben.

Új rendszerű jég és jégsekrengyár bérlet. 1249

Új kelme-festő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézet Aradon. ::

Értesítés. Van szerencsém Aradváros és vidéke n. é. közönségének szíves tudomására adni, hogy Aradon, József főherceg-út 9. szám és Wesselényi-utca 35. szám alatt egy, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

kelme-festő, vegytisztító és fehérnemű gőzmosó intézetet

létesítettem. Az ezen pályán ugy a fővárosban, mint az ország nagyobb városában szerzett tapasztalataim által abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó legkényesebb igényű munkákat is a legpontosabban elvégzem. Amidőn még biztosítom nagybecsű pártfogóimat a figyelmes kiszolgálásról és olcsó árakról, kérem szíves támogatásukat. — Kész szolgálattal Zsunkán Jenő.

== Vidéki megrendelések azonnal és pontosan elvégze nek. ==

!!Hirnévre!!

szereket ezért tenni az Öltözés terén! Ezt csakis egy érbotom el, ha jó és szép árut olcsón adok. — Elvem eddig is az volt, hogy a legjobbat, a legjavából, kevés pénzért adjak, amiről már számszerűen meggyőződést szereztek.

Áruimra még eddig panasz nem volt! Tehát

saját érdekében nézze meg azt a hatalmas választék

cipő, kalap és uri divat

cikkekét, melyek a tavaszi Saisons már most megérkeztek.

Kérem, ügyeljen a cégre!

KORÁNYI JENŐ Szabadság-tér 3. szám.

(A volt Winteritz-féle helyiség.)

Nagy cipőjavító-műhely a vevőközönség rendelkezésére áll. Mérték utáni rendezések 24 óra alatt eszközöltetnek

Kérem kirekatalm megtekintését.

ARADON

Szabadság-tér
12. szám. 0

FISCHER

NAGY-
ÁRUHÁZ

A tavaszi idényre nagy árkedvezmény.

Mélyen leszállított árak. ~~22~~ ~~21~~ Mélyen leszállított árak.

Férfi ing	finom fehér madepulánból csak cégemnél kapható	most frt.	1.25	1.50	1.75
Férfi ing	divatos színekben, jó mosó voilból, gallér nélkül... ..	most frt.	1.29	1.35	1.50
Férfi ing	egész finom angol Saphierből elegáns mintákban	most frt.	1.45	1.75	1.95
Nyári ing	dupla álló gallérral, jó mosó anyagból	most frt.	1.10	1.25	1.35
Nyári ing	egész finom angol Saphierből dupla álló gallérral, újdonságok	most frt.	1.50	1.75	1.95
Uri kalap	divatos formában, strappának jó minőségben	most frt.	1.35	1.50	1.75
Uri kalap	egész finom minőségben, divatos formák és színekben	most frt.	1.90	2.25	2.50
Kemény-kalap	elegáns formákban, finom minőségű	most frt.	1.95	2.50	2.90
Gyermek-kalap	minden színben, divatos formában	most frt.	1.—	1.25	1.50
Angol sapkák	nagy választékban férfiak és gyermekek részére ...	most frt.	— .50	— .90	1.50
Alsó nadrág	finom köpper vagy vászomból német és francia szabású ...	most frt.	— .75	— .95	1.25
Esőernyők	alkalmi vétel, jó minőségű, csak cégemnél olyan olcsók	most frt.	1.39	1.50	1.75

Selyem nyakkendő-újdonságok rendkívül olcsó árban.

Alkalmi vételek, külön osztály, páratlan, olcsó árak csak cégemnél kaphatók.

Finom harisnya divatszínű	19 kr.	Sportsapka szövetből	45 kr.	Női kiegészítők bőrből	65 kr.
Selyem nyakkendő nagy választékban	25 kr.	Sétabot nagy választékban	45 kr.	Női harisnya, divatos	39 kr.
Batiszt zsebkendő finom minőségű	19 kr.	Pénztárcák bőrből	45 kr.	Női gummi övek divatos	60 kr.
Cérna keztyű színes	29 kr.	Cigaretta és szivartárca bőrből ...	75 kr.	Női ingek jó minőség	95 kr.

Gyermekkoszúk gyári raktára. Olcsó árak 5 forinttól 50 forintig.